

Profil ogólnoakademicki

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Nazwa kierunku studiów: architektura

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie

Data przeprowadzenia wizytacji: 16-17 maja 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1.	Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1.	Skład Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	3
1.2.	Informacja o przebiegu oceny	3
2.	Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3.	Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia.....	6
	Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ..	6
	Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	10
	Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
	Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
	Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
	Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	35
	Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
	Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.....	42
	Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
	Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.....	46
4.	Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	50
5.	Załączniki:	50
	Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
	Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Oceniającego Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
	Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
	Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	75
	Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	75

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Dorota Kulikowska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Jerzy Uścińowicz, ekspert PKA
2. prof. dr hab. inż. Jan Rabiej, ekspert PKA
3. Krystyna Piecuch, ekspert ds. pracodawców PKA
4. Małgorzata Piechowicz, sekretarz Zespołu Oceniającego
5. Paula Leśniewska, ekspert ds. studenckich PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *architektura* prowadzonym w Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2012/2013, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 523/2013 z dnia 5 września 2013 r.). Była to ocena instytucjonalna obejmująca działalność całego Wydziału.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający (ZO) PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania m.in. z autorami raportu samooceny, członkami zespołów zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia, pracownikami odpowiedzialnymi za zasoby biblioteczne i pracę biblioteki, pracownikami biura karier, pracownikami odpowiedzialnymi za realizację praktyk zawodowych, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami Samorządu Studentów, funkcjonujących na Wydziale kół naukowych, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	<i>architektura</i>	
Poziom studiów	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	7 semestrów, 210 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	210 godzin, 7 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	947	104
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	3047	3047
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	110,0	110,0
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	182	182
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	69	69

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Nazwa kierunku studiów	architektura	
Poziom studiów	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry, 90 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	150 godzin, 5 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	275	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1140	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	45	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	78,5	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	41	-

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku *architektura* Wydziału Architektury (WA) Politechniki Krakowskiej (PK) jest autorskim opracowaniem pracowników Wydziału. Powstała przy konsultacyjnym współudziale otoczenia społeczno-gospodarczego (m.in. Izby Architektów RP, SARP, MOIA) i innych interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Wpisuje się w krajowe i międzynarodowe standardy edukacyjne w dziedzinie architektury.

Program studiów opracowany został na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233) w sprawie *standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury* oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 1596) w sprawie *warunków prowadzenia studiów*. Jest też zgodny z głównymi wymogami europejskich standardów kształcenia sformułowanymi w obowiązującej w UE *Dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005 roku*.

Kierunek *architektura* realizowany jest na studiach dwustopniowych. Na pierwszym stopniu kształcenia studia prowadzone są w języku polskim, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Na drugim stopniu kształcenia studia prowadzone są w języku polskim i angielskim, w formie stacjonarnej.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku, na obu poziomach studiów, jest zgodna z misją Uczelni, jej głównymi celami strategicznymi oraz polityką wysokiej jakości kształcenia. Jest też zgodna ze strategicznymi celami naukowymi i dydaktycznymi Wydziału. Misją Uczelni jest bowiem:

- kształcenie wysoko kwalifikowanej kadry inżynierskiej, mogącej sprostać wyzwaniom gospodarki krajowej i światowej,
- kształcenie kadry naukowej, wspomagającej rozwój ich pasji badawczej oraz uczestnictwo w krajowej i światowej wymianie naukowej,
- służyć gospodarce i całemu społeczeństwu poprzez rozwiązywanie problemów technicznych i technologicznych oraz wdrażanie wyników badań naukowych do praktyki gospodarczej.

Celem nauczania jest więc kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr architektów, inżynierów i magistrów, przygotowanych do uprawiania zawodu zaufania społecznego i mogących sprostać współczesnym wyzwaniom gospodarki krajowej i rynku pracy, rozumiejących znaczenie wartości kulturowych i przyrodniczych w stale globalizującym się dziś świecie, otwartych na ciągłe i intensywne poszerzanie swojej wiedzy i umiejętności praktycznych, kierujących się uniwersalnymi zasadami etyki zawodowej, zarówno w realizacji potrzeb jednostki, jak i grup społecznych. Celem tego kształcenia jest też wykreowanie postawy "architekta szerokiego profilu kompetencyjnego", który ma pełnić rolę odpowiedzialnego za swoje działania inicjatora i kreatora procesów rozwojowych, zdolnego do rozwiązywania różnorodnych problemów cywilizacyjnych. Celem tym jest również rozwój kadry naukowej i dydaktycznej Wydziału poprzez wspomaganie krajowej i międzynarodowej wymiany naukowej oraz powszechny udział pracowników, studentów i absolwentów w rozwiązywaniu problemów środowiska społeczno-gospodarczego.

Koncepcja kształcenia i cele kształcenia ideowo wpisują się też w sformułowane przez Wydział ideowe motto edukacji, w której: „*architektura jest sztuką i umiejętnością kształtowania*

przestrzeni dla potrzeb człowieka. Użyteczność jej jest powinnością, a jej piękno - niezbywalnym atrybutem”.

Sformułowana i realizowana przez Uczelnię koncepcja kształcenia oraz jej cele ma status teoretyczny i praktyczny, zgodnie ze statusem i celami działalności architekta, która realizuje się w integralnym zespole obu sfer działalności. Nauka architektury ma w sobie bowiem silnie zakorzeniony pierwiastek eksperymentalny, potrzebujący ciągłej weryfikacji projektowej, a praktyka, bez rozwinięcia naukowo-badawczego, otwartego na ciągłą konfrontację myśli i technologiczną innowację, stosownie do potrzeb cywilizacyjnych, zarówno w ochronie istniejącego środowiska życia człowieka, jak i jego rozwoju, nie byłaby w stanie się spełnić. Ten szczególny aspekt łączności teorii i praktyki, zwłaszcza projektowej, zawierają się w pełni w dyscyplinie naukowej *architektura i urbanistyka*, do której kierunek został przyporządkowany. Są one bezpośrednio powiązane z prowadzoną na Wydziale działalnością naukową – teoretyczną i praktyczną – w tej dyscyplinie. Program studiów jest zorientowany na aktualne problemy tej dyscypliny. Realizowany jest on – zgodnie z jej podwójnym, teoretyczno-praktycznym statusem – w zakresie różnych specjalności, problemów badawczych oraz typów działalności eksperymentalnej i projektowej. Ma swoją kontynuację w działalności wydziałowych kół naukowych, zajęć fakultatywnych (warsztatów, konkursów seminariów) oraz projektowych praktykach.

Wydział oferuje studentom możliwość osiągnięcia wysokiego poziomu nauczania. Sformułowane efekty kształcenia zakładają bardzo dobre, interdyscyplinarne przygotowanie studentów do profesjonalnego uczestnictwa w procesie kształtowania przestrzeni tworzącej środowisko życia człowieka i społeczeństwa. Obejmują integralnie wszystkie czynniki wpływające na badanie, planowanie, projektowanie, wykonawstwo, użytkowanie i utrzymanie tego środowiska. Dokonuje się to poprzez aplikacje rozległej wiedzy, umiejętności i kompetencji o charakterze naukowym i zawodowym – teoretycznym i praktycznym – z zakresu architektury i urbanistyki, technik i technologii budowania i wyposażania obiektów, zasad rozwiązywania problemów uzbrojenia i infrastruktury technicznej, problemów ekonomicznych i prawnych procesu inwestycyjnego, a także obszernej wiedzy humanistycznej, obejmującej zagadnienia szeroko pojmowanego kontekstu architektury, w integracji wiedzy ze sztuką, w rozwijaniu przestrzennej wyobraźni i wrażliwości estetycznej. Realizowane jest to na wysokim poziomie.

Efekty kształcenia wykazują też bezpośredni, silny związek z prowadzoną działalnością naukową, w dyscyplinie kierunkowej *architektura i urbanistyka*. Wyniki tej działalności są wykorzystywane bezpośrednio w procesie edukacyjnym studentów, a także naukowej, w opracowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Działalność ta jest w pełni zgodna z aktualnym stanem wiedzy w tej dyscyplinie oraz w dyscyplinach z nią powiązanych, zgodnie z interdyscyplinarnym charakterem architektury i urbanistyki oraz jej otwarciem na szeroki zakres kompetencyjnej współpracy nauki, techniki i sztuki. Prowadzone w ramach tej działalności badania znajdują odzwierciedlenie w sformułowanych efektach i treściach programu kształcenia na studiach I i II stopnia oraz w działalności aktywnie pracujących na Wydziale 11 studenckich kołach naukowych. Członkowie kół uzyskują nagrody, publikują artykuły w czasopismach naukowych oraz podejmują różnorodne akcje konkursowe i warsztatowe.

Analiza wszystkich dostępnych dokumentów daje możliwość jednoznacznego stwierdzenia, że efekty uczenia się są w pełni zgodne z koncepcją i wyznaczonymi celami kształcenia oraz dyscypliną naukową *architektura i urbanistyka*. Opisują w sposób jednoznaczny i zgodny ze specyfiką kierunku, i zgodnie z profilem ogólnoakademickim studiów, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów tego kierunku. Pozwala też na produktywne

działanie systemu ich weryfikacji. Odpowiada też właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Studia na kierunku *architektury* przygotowują do wykonywania zawodu architekta, o którym mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. poz. 1668) w 2 podstawowych zakresach kompetencyjnych:

- studia pierwszego stopnia (inżynierskie) przygotowują do podjęcia działalności zawodowej w charakterze pracownika pomocniczego z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz w wykonawstwie i nadzorze budowlanym. Umożliwiają także, poprzez wprowadzanie elementów badań naukowych, do podjęcia studiów II stopnia.
- studia drugiego stopnia przygotowują do prowadzenia działalności architekta, w sferze zawodowej - projektowej i naukowej, w pełnym zakresie.

Program kształcenia zawiera pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233). Są też zgodne z głównymi wymogami standardów kształcenia sformułowanymi w obowiązującej w UE *Dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005 r.* Nawiązują też wprost do zapisów międzynarodowych standardów edukacji architektonicznej, obowiązujących na wszystkich uczelniach wyższych w Europie i na świecie. Wymaga się w nich równowagi teorii i praktyki. Wspomniana *Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005 r.* oraz *UNESCO/UIA Charter for Architectural Education* już w wymaganiach podstawowych wskazują, że „*Kształcenie musi odbywać się na poziomie studiów wyższych, których podstawowym przedmiotem jest architektura i których program w równoważnym stopniu uwzględnia teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia architekta oraz gwarantuje uzyskanie następującej wiedzy i umiejętności:*

a) umiejętności tworzenia projektów architektonicznych spełniających wymogi zarówno estetyczne, jak i techniczne (...).

Struktura i treść sformułowanych w Jednostce efektów uczenia się są też zbudowane na wieloletniej tradycji edukacji architektonicznej Wydziału i stosowanych na nim tzw. dobrych praktyk, które odpowiadając na wyzwania współczesności, pod względem jakości przekazywanej wiedzy i nabywanych umiejętności, w sposób otwarty i ciągły poddają pod weryfikację ich efekty. Odbywa się to poprzez dynamiczną reakcję na potrzeby edukacyjne rynku pracy architekta oraz intensywne działania na rzecz spełnienia wysokich wymagań stawianych przez jednostki akredytujące kierunek – RIBA, PKA, KAUT – w zakresie działalności naukowej i praktycznej, w szczególności projektowej, niezbędnej do uprawiania zawodu architekta.

Kluczowe w realizacji misji architekta kierunkowe efekty kształcenia na obu stopniach studiów dotyczą wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych realizowanych głównie na zajęciach o charakterze praktycznym. Utrzymanie wysokiego wskaźnika jakościowego tych zajęć jest niezbędne w procesie edukacyjnym, służącym odpowiedniemu przygotowaniu do wykonywania zawodu architekta. Na ocenianym kierunku znajduje to swój wyraz przede wszystkim w dużej ilości godzin z projektowania, powiązanego z teorią projektowania, wspieranego przez bloki techniczne i szeroką, kontekstującą wiedzą ogólną (historia, ekologia, rewitalizacja itd). Zajęcia projektowe na I i II stopniu studiów stanowią ponad połowę ogółu zajęć. Na I stopniu studiów jest to 135 pkt. ECTS na 210 pkt. ECTS (64,2%, przy wymaganych 50%), zaś na II stopniu – 64,5 pkt. ECTS na 90 pkt. ECTS (71,6%, przy wymaganych 50%). To bardzo dobry wskaźnik, świadczący o właściwym zorientowaniu praktycznym procesu edukacyjnego na ocenianym kierunku.

Wypełnienie pełnego zakresu sformułowanych w ofercie programowej efektów kształcenia umożliwia absolwentom kierunku, po odbyciu wymaganej prawem praktyki zawodowej, po wykazaniu kwalifikacji w tym zakresie i po zdaniu odpowiednich egzaminów, sprawowanie samodzielnych funkcji w budownictwie, uzyskując uprawnienia do projektowania w specjalności architektonicznej. Stosownie do swoich aspiracji oraz uzyskanych dyplomów ukończenia studiów (I lub II stopnia), po procedurze kwalifikacyjnej, mogą podejmować pracę w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym, wykonawstwie i nadzorowaniu procesu inwestycyjnego, planowaniu przestrzennym oraz w państwowych i samorządowych służbach architektonicznych i urbanistycznych, a także w różnorodnych zawodach pokrewnych. Koncepcja kształcenia oraz jej cele, w przypadku realizowanego na Wydziale kierunku studiów architektury, w pełni to umożliwiają.

Studia na kierunku *architektura* zawierają pełny zakres efektów dla studiów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Konstrukcja programu studiów, a w niej koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się na kierunku *architektura* prowadzonym na WA PK są zgodne ze misją i strategią Uczelni oraz jej polityką jakości. Program i koncepcja kształcenia na tym kierunku zostały dostosowane do obowiązującego rozporządzenia MNiSW dotyczącego standardów kształcenia dla kierunku *architektura* oraz rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów, a także unijnej *Dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy* oraz *UNESCO/UIA Charter for Architectural Education*. Są też zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są opracowaniem oryginalnym, powstałym w oparciu o krajowe i międzynarodowe wzorce kształcenia, z innowacyjnym systemem nauczania blokowego. Efekty uczenia się związane są bezpośrednio z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie *architektura i urbanistyka*, do której kierunek został przyporządkowany. Jej interdyscyplinarny status znajduje odzwierciedlenie w strukturze i treści sformułowanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Uczelnia w sposób właściwy zinterpretowała cel działalności architekta i adekwatnie do niego, łącząc teorię i praktykę, wypracowała innowacyjne metody systemowego kształcenia badawczo-projektowego, zbliżonego do warunków rzeczywistych pracy architekta. Podstawą działania tego modelu jest zasada, że nauka architektury ma w sobie silnie zakorzeniony pierwiastek eksperymentalny, potrzebujący ciągłej weryfikacji projektowej, a praktyka zawsze wymaga niezbędnego rozwinięcia naukowo-badawczego, otwartego na konfrontację myśli, technologiczny postęp, stosownie do potrzeb cywilizacyjnych, zarówno w ochronie istniejącego środowiska życia człowieka, jak i jego rozwoju.

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Oferta programowa realizowana na ocenianym kierunku – co ma w pełni swoje odzwierciedlenie w treściach programowych sformułowanych adekwatnie do zakładanych efektów uczenia się i w zgodzie z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie *architektury i urbanistyki* i dyscyplinach pokrewnych – zorientowana jest na interdyscyplinarne przygotowanie studentów do profesjonalnego uczestniczenia w procesie kształtowania przestrzeni tworzącej środowisko życia człowieka i grup społecznych. To niezwykle odpowiedzialne zadanie wymaga rozległej wiedzy o charakterze akademickim: zawodowej – z zakresu architektury i urbanistyki, znajomości technik i technologii budowania i wyposażania obiektów, zasad rozwiązywania problemów uzbrojenia i infrastruktury technicznej, problemów ekonomicznych i prawnych procesu inwestycyjnego, a także obszernej wiedzy humanistycznej, obejmującej zagadnienia szeroko pojmowanego kontekstu architektury – wybranych zagadnień z socjologii, psychologii, filozofii, teologii, ekologii i ochrony środowiska oraz, przede wszystkim, znajomości procesów rozwoju cywilizacji i kultury oraz umiejętności ich współczesnej interpretacji dla potrzeb kształtowania przestrzeni. Niezbędna jest integracja tej wiedzy ze sztuką – rozwijanie wyobraźni przestrzennej i wrażliwości estetycznej. Wiedza z zakresu budowy miast, wzajemnych relacji różnorodnych funkcji i obszarów miasta, kształtowania jego struktury komunikacyjnej, zasad gospodarowania przestrzenią i planowania przestrzennego jest także niezbędna dla teoretycznego przygotowania absolwentów tego kierunku do uprawiania zawodu architekta i urbanisty.

W podstawowej formie kształcenia na ocenianym kierunku, na obu stopniach studiów, są więc przedmioty, które powyższą problematykę adekwatnie ujmują w treści. Dotyczy ona czterech podstawowych obszarów: architektury (I i II stopień studiów), urbanistyki (I i II stopień studiów), planowania przestrzennego (II stopień studiów) oraz ochrony i konserwacji zabytków (II stopień studiów).

Analiza programu studiów potwierdza, że harmonogram jego realizacji oraz stosowane formy i sposoby organizacji zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Szczególnie ważny jest harmonogram realizacji treści programowych, ich zakres oraz poziom trudności realizowanych projektów, który stopniowo wzrasta. Na I i II roku studiów pierwszego stopnia realizowany jest jeden przedmiot projektowy w semestrze, a od II roku studiów (od semestru 5) – dwa studia projektowe.

Przyjęto przy tym metodyczną zasadę, że w 1 i 2 semestrze studiów student poznaje podstawowe elementy składowe struktury architektonicznej i urbanistycznej (są to 2 lub 4 ćwiczenia dotyczące formy, funkcji, kompozycji architektonicznej i urbanistycznej oraz projektowania zrównoważonego). Realizowane jest to w ramach tzw. bloku teoretyczno-projektowego (*wprowadzenie do projektowania arch. urb. / introduction to arch. and urban design* oraz *wprowadzenie do teorii proj. arch.-urb. / introduction to theory of arch. and urban design*). W dwóch pierwszych semestrach (sem. 1 i 2) blok projektowy 1 uzupełniają bloki: 2.

Technika (*budownictwo, materiałoznawstwo, mechanika budowli*), 3. Prezentacja (*techniki komputerowe, rysunek odręczny*), 4. Dziedzictwo (*historia architektury i architektura współczesna*), 5. Podstawowy – (*matematyka i geometria*), 6. Ogólnorozwojowy (*język i wf*).

W kolejnych dwu semestrach (sem. 3 i 4), w ramach bloku (*projektowanie arch.-urb. / arch. and urban design oraz teoria projektowania arch.-urb. / theory of arch. and urban design.*) student poznaje, w skali architektonicznej i urbanistycznej, istniejące związki i zależności na przykładzie projektu domu jednorodzinnego i zespołu domów jednorodzinnych o zróżnicowanej typologii, w powiązaniu z modelowym projektem budowlanym domu.

W semestrach 5 i 6 ilość zaaplikowanego studentowi projektowania ulega podwojeniu.

W sem. 5 realizowany jest blok projektowy 1: (*projektowanie arch.-urb. I / arch. and urban design I i projektowanie arch.-urb. II / arch. and urban design II oraz teoria i zasady projektowania miast / theory of urban design of cities i teoria proj. arch. - urb.II / theory of arch. and urban design II i komunikacja miejska*), a kształcenie kierunkowe realizowane jest również w pozostałych blokach: 2. Technika (*instalacje, fizyka budowli, komunikacja miejska*), 3. Prezentacja (*rysunek odręczny*), 4. Dziedzictwo (*historia architektury i urbanistyki, rewitalizacja miast*).

W sem. 6 realizowany jest blok projektowy – 1: (*projektowanie arch.-urb. II / arch. and urban design II i projektowanie urbanistyczne / urban design oraz teoria projektowania urb./theory of urban design*), a kształcenie kierunkowe realizowane jest również w pozostałych blokach: 2. Technika (*budownictwo ogólne, komunikacja miejska*), 3. Prezentacja (*rysunek odręczny*), 4. Dziedzictwo (*historia architektury i ochrona zabytków*), 5. Prawo (*etyka zawodu, proces inwestycyjny, prawo*).

Ten system blokowego nauczania projektowania jest z sukcesem kontynuowany na II stopniu kształcenia. Jest to logiczne i w pełni czytelne w planie i programie studiów.

Co ważne spełnia się też tutaj postulat indywidualizacji kształcenia, adekwatnie do szczególnych zainteresowań i predyspozycji studenta. Bloki projektowe funkcjonują bowiem jako bloki wybieralne. Mają odrębną specyfikę problemową i osobne karty przedmiotów. Realizowane są też przez odpowiednio dobrane zespoły nauczycieli akademickich z różnych jednostek organizacyjnych. Wraz z innymi przedmiotami wybieralnymi (projektowanie dyplomowe) spełnia się w ten sposób również wymóg 30% wybieralności treści programowych.

Analiza kart przedmiotów programu kształcenia stanowi, że zdecydowanie większa liczba godzin zajęć objętych programem studiów realizowana jest z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.

Jednostka podała *Raportcie Samooceny* liczbę punktów ECTS objętych programem studiów, uzyskiwaną w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem tych nauczycieli wynoszącą 102,7 pkt. ECTS – na pierwszym stopniu kształcenia oraz 38 pkt. ECTS – na drugim stopniu kształcenia. Ponieważ karty przedmiotów nie zawierają podziału punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem tych nauczycieli, w stosunku do pozostałych form realizacji treści tych przedmiotów, a jedynie ich liczby godzin, dokonano szczegółowych obliczeń, które stanowią, że nakład pracy osoby uczącej się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem został przez Jednostkę niedoszacowany. Liczby te wynoszą według obliczeń 110 pkt. ECTS – na pierwszym stopniu kształcenia oraz 45 pkt. ECTS – na drugim stopniu kształcenia.

Wynika to z tego, że na przedmiotach projektowych, realizowanych głównie w bezpośrednim kontakcie studenta i nauczyciela, podczas udzielanych mu merytorycznych korekt, na zasadzie pracy mistrz-uczeń, waga efektywności tej pracy jest zdecydowanie wyższa od efektów pracy domowej, mającej charakter zadań techniczno-warsztatowych nad projektami. Z konieczności wykonywane być one muszą poza uczelnią tak, by stanowiły kanwę dla pracy kontaktowej z nauczycielem. Miara nakładu pracy osoby uczącej się, niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia na tych przedmiotach, w stosunku do liczby godzin, w porównaniu z innymi przedmiotami, jest na nich zdecydowanie wyższa.

Taka metodyka jest stosowana na wszystkich kierunkach architektury. Podczas zajęć kontaktowych dokonuje się rzeczywistej weryfikacji merytorycznej zastosowanych rozwiązań, pozostawiając ich techniczną realizację jako pracę domową.

Uczelnia poinformowała podczas wizytacji, że program jest obecnie w fazie dostosowawczej do nowych wymagań Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. poz. 1668) oraz przygotowywanych nowych standardów kształcenia na kierunku architektury.

Zaproponowany model kształcenia daje niezbędną integrację wielu zagadnień, realizowanych w ramach tzw. przedmiotów teoretycznych i przedmiotów projektowych, zbliżając się do warunków rzeczywistych panujących podczas realizacji zawodu architekta.

Istotnym uzupełnieniem tego systemowego nauczania treści z projektowania, są praktyki.

Studia na kierunku *architektura* przygotowują do wykonywania zawodu architekta, o którym mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. poz. 1668). Na ocenianym kierunku obejmują one pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia *dla kierunków studiów weterynarii i architektury*, określonych w dotychczas obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233).

Wszystkie wymagania dotyczące ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w ww. standardach kształcenia zostały klarownie przedstawione w kartach przedmiotów (sylabusach), osobno dla I i II stopnia kształcenia. Karty te są aktualizowane przed każdym kolejnym rokiem akademickim i zatwierdzane przez Dziekana Wydziału Architektury. Ciągłe doskonalenie programu i dostosowywanie do wymagań rynku pracy i rozwoju naukowego, należy uznać za dobrą praktykę Wydziału.

Po analizie planu i programu studiów, a w szczególności treści poszczególnych sylabusów można stwierdzić, że czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć, są oszacowane poprawnie. Sekwencja przedmiotów w realizowanym systemie blokowym, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów w realizowanym systemie kształcenia umożliwia też należyty wybór zajęć. Przypisano im punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Pozwalają one, w zaproponowanym systemie kształcenia blokowego, na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, co jest istotne w procesie indywidualizacji kształcenia, adekwatnie do predyspozycji i zainteresowań problemowych studenta.

Zastosowane metody kształcenia, a także narzędzia i techniki, zarówno klasyczne jak zaawansowane informacyjne, są różnorodne, specyficzne, adekwatne do statusu kierunku *architektury*, zbliżone (szczególnie ze względu na koordynację problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym) do warunków rzeczywistych uprawiania zawodu architekta. Zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W ich doborze są uwzględniane najnowsze, krajowe i międzynarodowe, osiągnięcia dydaktyki akademickiej, o czym stanowią osiągnięte przez Wydział akredytacje kierunku w odrębnych od PKA akredytacjach RIBA i KAUT oraz wyniki rankingów uczelni. W nauczaniu i uczeniu się są zastosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne. Stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się i wspomagają osiąganie przez studentów jego efektów. Ich weryfikacja podczas przeprowadzonych hospitacji, a także oceny prac kursowych i dyplomowych, dała wynik pozytywny.

Głównym założeniem metodycznym konstrukcji realizowanego programu jest zachowanie ciągłości i następstwa jakościowego. Polega ono na stopniowym zwiększaniu stopnia trudności i zakresu poszczególnych zadań projektowych, które stanowią podstawę nauczania i kształcenia przyszłych architektów. Polega ono na stosowaniu ukształtowanej tradycji realizacji nauczania procesu projektowego podczas bezpośrednich korekt indywidualnych i zespołowych, realizowanych metodą „mistrz-uczeń”, a także kształtowaniu umiejętności logicznej i atrakcyjnej prezentacji i obrony rozwiązań wykonywanego projektu architektury. Polega ono również na zastosowaniu innowacyjnej, lecz w pełni dostosowanej do rzeczywistych warunków uprawiania zawodu architekta, metody nauczania w układzie tzw. blokowo-przedmiotowym, które są głównym motorem realizacji programu na każdym etapie studiów w języku polskim, zarówno pod względem treści, jak godzinowym i uzyskanych efektów w postaci punktów ECTS. Bloki projektowe, w kompatybilnym zespole i przenikaniu się treści teoretycznych i praktycznych, są przy tym uzupełniane przez treści bloków z obszaru techniki, dziedzictwa kulturowego, warsztatu projektowego (rysunek i techniki artystyczne, techniki komputerowe, modelowanie, zarządzanie, współpraca międzybranżowa) i in. Wymuszają one pracę zespołową, czasami również w otoczeniu międzynarodowym. Budują one model edukacyjny architekta „szerokiego formatu interdyscyplinarnego”, zdolnego przyjąć po ukończeniu studiów rolę projektanta-kreatora, menadżera, mediatora, administratora, lidera, doradcy i społecznego edukatora. To model kształcenia kompleksowego, bez podziału na wąskie specjalności i otwartego na wiele sfer działalności na polu architektury – interdyscyplinarnego. To bardzo dobry model.

Obrany system blokowej metodyki kształcenia jest systemem motywującym studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Konkurencyjność i status konkursowy blokowych zajęć projektowych, zakładający zdrową, kreatywną rywalizację studentów w zakresie osiąganych przez nich w projektach wartości ideowych, estetycznych, technicznych i in., co później jest dobrze weryfikowane w momencie prezentacji prac i ich ekspozycji w formie semestralnych wystaw, jest w tym procesie szczególnym czynnikiem motywacyjnym. Uzyskiwane wartości, zarówno w formie graficznej jak i werbalnej, umożliwiają też przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, adekwatnie do interdyscyplinarnego statusu nauki architektury i nauki o architekturze, oraz dyscypliny naukowej *architektura i urbanistyka*.

Zastosowany sposób realizacji kształcenia w blokach projektowych, w formie indywidualnych korekt, umożliwia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia tj. podjęcia indywidualnego toku studiów. Zasady organizowania i realizacji studiów według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia uchwalone zostały przez senat PK w regulaminie. Daje to też możliwość wyrównania szans osobom z niepełnosprawnościami.

Kształcenie w języku angielskim umożliwia dostęp do wiedzy szerszemu gronu studentów, również spoza terytorium Polski, a także stwarza szanse zatrudnienia polskich absolwentów za granicą.

Dobór form zajęć dostosowany został do harmonogramu studiów. Priorytetem w ich realizacji są zajęcia projektowe, które stanowią na I i II stopniu ponad połowę ogółu zajęć (I stopień 135 ECTS na 210 ECTS ogółem, II stopień 64,5 ECTS na 90 ECTS ogółem).

Liczebność grup na poszczególnych zajęciach ustala się na podstawie *Zarządzenia nr 42 Rektora Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki z dnia 19 sierpnia 2013 r. znak R.0201-53/13 (...)*. Liczebność grupy ćwiczeniowej na kierunku *architektury* na studiach I stopnia wynosi maksymalnie: ćwiczenia – 30 osób, seminaria – 30 osób; zaś na studiach II stopnia (w j. polskim i j. angielskim), w przypadku seminariów – 30 osób. Natomiast liczność

grupy laboratoryjnej na studiach I stopnia wynosi maksymalnie: laboratoria – 18 osób, projektowanie – 15 osób; zaś na studiach II stopnia (w j. polskim): laboratoria – 18 osób, projektowanie – 15 osób i (w j. angielskim): laboratoria – 12 osób, projektowanie – 12 osób. Są to wskaźniki znormalizowane, podobne jak na innych dobrych kierunkach *architektury* w Polsce.

Zastosowane metody kształcenia umożliwiają też uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego, co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia, zarówno dzięki treściom kształcenia i stawianym wymaganiom z przedmiotów językowych, jak i poprzez stały kontakt z kadrą profesorów z zagranicy oraz realizację kontaktów międzyuczelnianych w ramach programu Erasmus.

Bardzo istotną sferą realizacji praktycznej orientacji studiów na kierunku *architektury* jest system praktyk zawodowych. Jest on przez Uczelnię wykorzystywany w adekwatnym zakresie do tego kierunku, przekraczając wymagania standardów kształcenia *dla kierunków studiów weterynarii i architektury*, określonych w dotychczas obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233).

Celem tych praktyk jest praktyczna weryfikacja wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie nabytych podczas zajęć projektowych umiejętności praktycznych. Karta przedmiotu praktyki przygotowawana jest przez opiekuna praktyk i jest zgodna ze standardami na kierunku *architektura* oraz programem studiów Wydziału. Opiekun praktyk odpowiada za realizację praktyk zgodnie z przewidzianymi efektami kształcenia i ustalonym programem.

Czas trwania praktyk studenckich organizowanych lub współorganizowanych przez Wydział i ujętych w planach studiów dla prowadzonych przez Wydział na akredytowanym kierunku:

a) studiów pierwszego stopnia (stacjonarne i niestacjonarne):

- po 2 semestrze studiów – *plener rysunkowy* w wymiarze 30 godzin (1 pkt. ECTS);
- po 4 semestrze studiów – *praktyka budowlana (zawodowa)* w wymiarze 120 godzin, realizowana poza uczelnią (4 pkt. ECTS);
- po 6 semestrze studiów – *praktyka inwentaryzacyjna architektoniczna* w wymiarze 60 godzin (2 pkt. ECTS);

b) studiów drugiego stopnia (stacjonarne i niestacjonarne):

- po semestrze 1 studiów – *praktyka inwentaryzacyjna urbanistyczna* w wymiarze 30 godzin (1 pkt. ECTS);
- *praktyka projektowa (zawodowa)* w wymiarze 120 godzin (4 pkt. ECTS), realizowana poza Uczelnią.

Obie praktyki zawodowe (projektowa i budowlana) realizowane są w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.

Czas realizacji praktyk przewyższa wymagania standardów w tym zakresie. Dla studiów pierwszego stopnia wynosi on ponad 5 tygodni (przy wymaganych 4 tygodniach), a dla studiów drugiego stopnia - ponad 3 tygodnie (przy braku wymagań).

Zawodowa praktyka projektowa realizowana jest przy wsparciu Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów (MOIA), na podstawie umowy dwustronnej i regulaminu oraz na podstawie umów indywidualnych, zawieranych przez studentów bezpośrednio z biurami projektowymi. Zawodowa praktyka budowlana realizowana jest natomiast na podstawie indywidualnych umów z przedsiębiorstwami budowlanymi. Pozostałe praktyki w dużym stopniu realizowane są w oparciu o porozumienia lub umowy o współpracy ze stowarzyszeniami, instytucjami lub przedsiębiorstwami. Dokumenty dot. organizacji i przebiegu praktyk są powszechnie dostępne na stronie WA PK.

Opiekun praktyk projektowych wyznaczany jest przez Dziekana. Jego kompetencje oraz szczególne powinności są ujęte w adekwatnych dokumentach uczelnianych (Załącznik nr 1 do

uchwały nr 40/d//04/2016 z 22 kwietnia 2016r.; Przepisy szczegółowe wydziału architektury PK do regulaminu studiów wyższych na Politechnice Krakowskiej; pkt. 6/2; Wytyczne Dziekana do Zasad odbywania praktyk studenckich przez studentów Wydziału Architektury, obowiązują od 27 lutego 2017 r.).

Opiekuna praktyk budowlanych wyznacza Dyrektor Instytutu Projektowania Budowlanego w porozumieniu z Dziekanem. Jego kompetencje oraz szczególne powinności są również ujęte w adekwatnych dokumentach (Załącznik nr 1 do uchwały nr40/d//04/2016 z 22 kwietnia 2016 r.; Przepisy szczegółowe Wydziału Architektury PK do Regulaminu Studiów Wyższych na Politechnice Krakowskiej; pkt.6/3) oraz Wytyczne Dziekana do Zasad odbywania praktyk studenckich przez studentów Wydziału Architektury (obowiązują od 27 lutego 2017 r.).

Za sposób realizacji praktyki (zgodnie z kartą przedmiotu) odpowiedzialny jest bezpośrednio opiekun praktyk. Nadzór pośredni sprawuje bezpośredni przełożony i pełnomocnik Dziekana WA PK ds. praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, obejmujące wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności. Określono też kryteria, które muszą spełniać miejsca, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania tych miejsc w przypadku ich samodzielnego wyboru przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności, reguły przeprowadzania ich hospitacji. Określają też one zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania, zakres współpracy osób je nadzorujących z opiekunami praktyk oraz sposoby komunikowania się.

Metody weryfikacji i oceny tych efektów, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są dobrane właściwie. Umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia tych efektów przez studentów.

Ocena osiągnięcia efektów dokonywana przez poszczególnych opiekunów praktyk ma charakter kompleksowy, odnosząc się do każdego z zakładanych efektów. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zawodowe i naukowe opiekunów praktyk nie budzą wątpliwości, a ich liczba jest właściwa.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów oraz prawidłową realizację praktyk, adekwatnie do rzeczywistych warunków uprawiania zawodu architekta.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca realizacji praktyk, a w przypadku samodzielnego ich wskazania przez studentów, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. Wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Po szczegółowej analizie programów praktyk sformułowanego w sylabusach, dokumentów związanych z realizacją praktyk oraz po otrzymaniu opinii o trybie ich przeprowadzenia wśród studentów i nauczycieli, należy stwierdzić, że treści programowe, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów oraz dobór miejsc ich odbywania zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Proces nauczania i uczenia się na kierunku *architektury* jest procesem systemowym. Zapewnia on efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz właściwą weryfikację i ocenę ich efektów. Największe w tym znaczenie ma dostosowanie tego nauczania do rzeczywistych warunków pracy architekta - pracy w określonym czasie i miejscu,

metodycznego działania, pracy w środowisku interdyscyplinarnym, zorientowanym na spełnienie różnorodnych potrzeb ludzi, ze świadomością podejmowania najważniejszych wyzwań środowiskowych i zawodowych współczesnego świata. Głównym celem tego procesu ma być kreowanie postawy "architekta szerokiego profilu", który pełnić ma bardziej rolę humanistycznego i społecznego "inicjatora" niż "dawcy" gotowych form architektury. Szerokie uzdolnienia architektów do rozwiązywania wielu problemów mogą się bowiem w znacznym stopniu przyczynić zarówno do pomyślnego, zrównoważonego rozwoju cywilizacji ludzkiej i poprawy jakości życia człowieka, jak i do ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i dziedzictwa ludzkiej kultury. To osiąga się poprzez maksymalne zbliżenie procesu nauczania do rzeczywistych warunków pracy architekta, co następuje poprzez organizacyjne ujęcie projektowania we wspomniany system blokowy. System ten nie jest zamknięty jedynie w murach uczelni. Wydział współpracuje w procesie kształcenia z szeregiem samorządów i firm na podstawie listów intencyjnych i porozumień zawartych przez Dziekana i poszczególne jednostki. Współpraca ta obejmuje różnorodne formy działania, wspierające z jednej strony proces nauczania studentów, z drugiej wspomagające gminy, miasta i firmy. Wpływa na jakość kształcenia i zbliżenie treści i form do realnych potrzeb życia społecznego i gospodarczego oraz rzeczywistych warunków uprawiania zawodu architekta.

W ramach porozumień gminy, miasta i firmy zgłaszają potrzeby projektowe, przygotowują materiały dla studentów, organizują wizje lokalne i wykłady wprowadzające. Przedstawiciele interesariuszy uczestniczą w przeglądach i obronach projektów oraz dyplomów inżynierskich i magisterskich. Przedstawiciele miast, gmin i firm organizują na swoim terenie wystawy projektów studenckich i dyskusje z mieszkańcami, przyznają nagrody dla prac najlepszych.

Istotnym uzupełnieniem form kształcenia, ustalonym w programie kształcenia, są konkursy realizowane zarówno w ramach projektów kursowych i dyplomowych, jak i w formie konkursów otwartych, krajowych i międzynarodowych (np. Konkurs Ogólnopolski i wewnętrzny „Wnętrze – Światło – Cień”, Konkurs Ogólnopolski i lokalny „Architektura Betonowa”, Konkurs „Usiądź i pomyśl” itp.). Zarówno projekty kursowe, jak i konkursowe są systematycznie prezentowane na wystawach, zarówno w gmachu Uczelni, jak i w innych miejscach publicznych, jak np. wystawa magisterskich projektów dyplomowych jest dostępna dla ogółu mieszkańców, w prestiżowym miejscu, w Pałacu Sztuki, przy Placu Szczepańskim w Krakowie.

Właściwa organizacja procesu edukacyjnego umożliwia studentom udział w różnorodnych, dodatkowych warsztatach krajowych i międzynarodowych oraz w pracach naukowych i konferencjach naukowych. W czasopiśmie *Housing Environment* publikowane są artykuły naukowe oraz promowane są najlepsze prace studentów wykonujących projekty w Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego. Czasopismo jest dostępne dla studentów również w formie elektronicznej.

Właściwa organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego również na doskonalenie umiejętności komunikacji językowej oraz rozwijanie wiedzy w zakresie przedmiotów humanistycznych i nauk społecznych. Otwarty model komunikacji językowej obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Ze względu na status interdyscyplinarny kierunku *architektury* i nauki, której ona bezpośrednio dotyczy (*architektury i urbanistyki*) kształcenie to w sposób naturalny obejmuje odpowiednio treści z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych na studiach pierwszego stopnia wynosi 11 pkt. ECTS, zaś na studiach drugiego stopnia 8,2 pkt. ECTS, przy czym jak pokazuje analiza kart przedmiotów (sylabusów), przy interdyscyplinarnym charakterze bloków projektowych, w stosownych jej częściach, problematyka humanistyczna i społeczna jest też

zawarta w wykładach z teorii projektowania i zajęciach projektowych, poszerzając wskazane powyżej wskaźniki.

Wydział stosuje formę transmisji wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnych. Zajęcia dydaktyczne realizowane są oprócz metody tradycyjnej w formie e-kursów.

Kursy e-learningowe zawierają następujące elementy:

- informacyjne – zawierające dane o osobach prowadzących przedmiot, tematyce zajęć, rozkładzie zajęć, kryteriach zaliczenia itp.,
- edukacyjne – zawierające informacje uzupełniające, dotyczące realizowanych na zajęciach tematów w formie wykładów, przykładowych kolokwii, przydatnych linków itp.,
- weryfikacji wiedzy w postaci rozwiązywanych przez studentów zadań (np. quizów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru),
- komunikacyjne – stanowiące forum aktualności i dyskusji, oraz zawierające informacje o ocenach z quizów i kolokwii itp.

Stosownie do statusu kierunku, w którym najbardziej produktywną formą realizacji zajęć jest forma kontaktu bezpośredniego, opartego na modelu „mistrz-uczeń”, e-learning jest używany jako narzędzie uzupełniające tok studiów, w ramach poszczególnych przedmiotów. Do tego służy platforma Moodle 3, na której student ma możliwość zapoznać się z zagadnieniami z zakresu technik komputerowych, przedmiotów inżynierskich, a także wytycznych do projektowania. Umożliwia to permanentną informację i lepsze opanowanie warsztatu w trakcie realizacji przedmiotów projektowych.

Właściwie dobrane metody oraz sposób organizacji nauczania i uczenia się studentów w sposób właściwy kształtuje też sylwetkę absolwenta kierunku, zarówno na I jak i II stopniu kształcenia. Studia I stopnia umożliwiają osiągnięcie wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności (kreatywności) i kompetencji w zakresie sztuki inżynierskiej, w jego przygotowaniu do bycia specjalistą i przygotowania do studiów II stopnia, w permanentnym poszerzaniu wiedzy i umiejętności praktycznych i kierowania się zasadami etyki, w realizacji potrzeb jednostek i grup społecznych. Studia II stopnia dają możliwość osiągnięcia wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i kreatywności w zakresie kształtowania przestrzeni architektonicznej, w przygotowaniu wysokiej klasy specjalistów do wykonywania zawodu zaufania społecznego, rozumiejących znaczenie wartości kulturowych w globalizującym się świecie, otwartych na permanentne poszerzanie swojej wiedzy i umiejętności praktycznych, kierujących się uniwersalnymi zasadami etyki w realizacji potrzeb jednostek i grup społecznych, a także w zakresie przygotowania do pracy naukowej na rzecz rozwoju dyscypliny naukowej *architektura i urbanistyka* i kontynuacji rozwoju naukowego na studiach III stopnia. Wizytacja to w pełni potwierdziła.

Pomimo dobrze działającego systemu organizacji procesu nauczania i uczenia się system ten jest ciągle doskonalony. Widoczne są działania zmierzające do coraz to większego zintegrowania procesu nauczania, co przejawia się w realizowanym przez Wydział w ramach programu UE projekcie – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) mający na celu integrację programu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programu kształcenia funkcjonującego na wizytowanym kierunku są zgodne z efektami uczenia się, uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie *architektury i urbanistyki*. Plany i programy studiów opracowane zostały zgodnie z przepisami prawa

polskiego: Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury, Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. (Dz.U. 2018, poz. 1861) w sprawie studiów oraz wytycznych sformułowanych w obowiązującej w UE Dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005r. (85/384/EWG). Programy studiów zawierają pełny zakres efektów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Podstawową formą kształcenia na ocenianym kierunku, adekwatnie do jego statusu, na obu jego stopniach kształcenia, są przedmioty projektowe, realizowane w formie blokowej – teoretyczno-praktycznej, stanowiąc ponad połowę ogółu zajęć w wymiarze punktów ECTS (I stopień 135 ECTS na 210 ECTS ogółem, II stopień 64,5 ECTS na 90 ECTS ogółem). Zaproponowany model kształcenia daje niezbędną integrację wielu zagadnień, realizowanych w ramach tzw. przedmiotów teoretycznych i przedmiotów projektowych, zbliżając studenta do warunków rzeczywistych realizacji zawodu architekta. Dzięki umiejętnemu połączeniu problematyki teorii i praktyki architektonicznej w jeden system nauczania, powiązano systemowo kształcenie z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie architektury i urbanistyki, do której kierunku został przyporządkowany, w wymaganym wymiarze punktów ECTS.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz stosowane formy i sposoby organizacji zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich, zakładanych efektów uczenia się.

Właściwą realizację programu studiów gwarantuje przede wszystkim zastosowany system blokowego nauczania projektowania. Daje on niezbędną integrację wielu dyscyplin wokół architektury i zagadnień związanych z jej projektowaniem. Realizowany przez odpowiednio dobrane zespoły nauczycieli akademickich z różnych jednostek organizacyjnych, umożliwia wybór treści kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, a zarazem ich indywidualizację, adekwatnie do szczególnych zainteresowań i predyspozycji studenta.

Czas trwania studiów w liczbie realizowanych godzin zajęć, a także nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów i niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się są oszacowane poprawnie. Sekwencja przedmiotów w realizowanym systemie, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć w poszczególnych formach, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

System praktyk zawodowych stanowi na Wydziale bardzo istotną sferę realizacji praktycznej orientacji studiów. Jest wykorzystywany w adekwatnym zakresie, przekraczając wymagania standardów. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Metody weryfikacji i oceny tych efektów, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są dobrane właściwie. Umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia tych efektów przez studentów. Proces nauczania i uczenia się jest procesem systemowym. Organizacja tego procesu zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na studia oraz właściwą weryfikację i ocenę ich efektów. Organizacja ta jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia.

Zastosowane w programie metody kształcenia, a także narzędzia i techniki, zarówno klasyczne, jak zaawansowane informacyjne, są różnorodne, specyficzne, adekwatne do statusu kierunku architektury, zbliżone (szczególnie ze względu na koordynację problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym) do warunków rzeczywistych uprawiania zawodu architekta istniejących w pracowni projektowej. Stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się i wspomagają osiąganie przez nich jego efektów. Dobór

form zajęć dostosowany został do harmonogramu studiów. Liczebność grup na poszczególnych zajęciach jest właściwa. E-learning jest używany na ocenianym kierunku jako narzędzie uzupełniające tok studiów, w ramach poszczególnych przedmiotów. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest wykorzystywany jedynie pomocniczo. Realizowany jest stosownie do statusu praktycznego kierunku, w którym najbardziej produktywną formą realizacji zajęć jest forma kontaktu bezpośredniego, opartego na modelu „mistrz-uczeń”.

Realizowana na kierunku *architektury* oferta edukacyjna bardzo dobrze przygotowuje do wykonywania zawodu architekta. Znajduje to swój wyraz przede wszystkim w dużej ilości godzin z projektowania, powiązanego z teorią projektowania i wspieranego przez bloki techniczne i szeroką wiedzę ogólną, kontekstującą (historia, ekologia, rewitalizacja itd.). Zajęcia projektowe stanowią na I i II stopniu studiów ponad połowę ogółu zajęć. To bardzo dobry wskaźnik, świadczący o właściwym zorientowaniu praktycznym procesu edukacyjnego na ocenianym kierunku.

Wszystko to świadczy o wysokich standardach realizacji edukacji architektonicznej na ocenianym kierunku. Edukacja ta prowadzi do zdobycia wysokich kwalifikacji zawodowych i naukowych. Podstawowym przedmiotem tej edukacji jest architektura, a program kształcenia w równoważnym stopniu uwzględnia teoretyczne i praktyczne aspekty tego kształcenia, gwarantując uzyskanie wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych. Edukacja ta kształtuje i rozwija u studenta potencjalne możliwości metodycznego działania badawczego i projektowego, w kategoriach dobrej praktyki architektonicznej, która w zespole działań rozumowych, intuicyjnych i emocjonalnych, spełnia fizyczne i duchowe potrzeby człowieka i społeczeństwa, w harmonii ze środowiskiem jego życia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dobrej Praktyki

Na Wydziale stworzono program studiów zorientowany na systemową integrację różnych pokrewnych dyscyplin wokół dyscypliny naukowej *architektury i urbanistyki*. Zbudowano go głównie na projektowaniu modułowym, w tzw. projektowych blokach teoretyczno-praktycznych. Ten produktywnie działający **blokowy model kształcenia integralnego**, łączący różne formy zajęć, z różnymi dyscyplinami kontekstującymi architekturę (branżami) z indywidualnym dostosowaniem problematyki do różnych poziomów wiedzy, umiejętności i preferencji studenta, wyprowadzony został w swej idei z właściwie zestrojonych potrzeb badawczych-eksperymentalnych i projektowych realizacji zawodu architekta.

Model ten genetycznie nawiązuje do celu i metody pracy zawodowej architekta, w warunkach rzeczywistych. Zgodnie ze statusem architektury i urbanistyki, jako nauki interdyscyplinarnej, łączy on - w treści podejmowanych problemów badawczych oraz metodzie eksperymentu - teorię i praktykę.

Jest to model edukacyjny architekta „szerokiego formatu interdyscyplinarnego”. To model kształcenia kompleksowego, bez podziału na wąskie specjalności i otwartego na wiele sfer działalności architekta, zarówno jako projektanta-twórcy architektury, jak i menadżera, mediatora, administratora, lidera, doradcy i społecznego edukatora.

Ten blokowy system kształcenia wymusza też pracę zespołową, często w otoczeniu międzynarodowym i z udziałem nauczycieli zagranicznych, w ciągłej konfrontacji idei i nieustannej reakcji na potrzeby środowiskowe i cywilizacyjne.

Model ten, ciągle doskonalony w ofercie programowej i dostosowywany do wymagań rynku pracy i rozwoju naukowego, jest bardzo „dobrą praktyką”, godną naśladowania w jego ideowym i systemowym rozwiązaniu. Jest wzorem dla innych szkół architektury.

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Przed przeprowadzeniem rekrutacji Wydział prowadzi szeroką działalność promocyjną, która ma istotne znaczenie informacyjne oraz w wyrównywaniu szans kandydatów z różnych środowisk społecznych. Dokonuje się to w ramach:

- wspólnych inicjatyw w porozumieniu z Małopolską Okręgową Izbą Architektów (MOIA),
- działalności powołanej przez Dziekana Komisji ds. Promocji Wydziału, poprzez przygotowywanie materiałów promocyjnych i aktywny udział w festiwalach nauki w Polsce i za granicą,
- członkostwa w European Association for Architectural Education, poprzez udział w seminariach warsztatach, konferencjach, konkursach i innych wydarzeniach organizowanych przez EAAE,
- organizowanych dwa razy w roku dni otwartych na PK,
- organizowanego raz w roku w Krakowie Festiwalu Nauki i Sztuki,
- współpracy z liceami i szkołami podstawowymi Krakowa,
- współpracy z miastami i gminami – wystawy prac studenckich w tych miastach a także w prestiżowym Pałacu Sztuki w Krakowie, gdzie organizowana jest dostępna wystawa magisterskich projektów dyplomowych.

Wydział stawia wysokie wymagania kandydatom ubiegającym się o prawo studiowania na kierunku *architektura*. O przyjęciu na dany stopień studiów decyduje wskaźnik rekrutacyjny.

Dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunku *architektura* na podstawie wyniku egzaminu wstępnego oraz wyniku matury z określonych przedmiotów na wysokość wskaźnika rekrutacyjnego mają wpływ 3 zasadnicze elementy:

- wynik z egzaminu wstępnego, kierunkowego, z predyspozycji architektonicznych i uzdolnień plastycznych,
- wynik z przedmiotów podstawowych z matury – z języka ojczystego / literatury oraz z matematyki,
- wynik z jednego z przedmiotów z matury, stosownie do zainteresowań kandydata: historii, historii sztuki i kultury, wiedzy o społeczeństwie, geografii, fizyki, albo fizyki i astronomii.

Głównym jednak elementem procedury rekrutacji na I stopień kształcenia jest egzamin z predyspozycji architektonicznych i uzdolnień plastycznych. Pozytywne zdanie tego egzaminu warunkuje rozpatrywanie wyników z przedmiotów maturalnych (matematyka, j. polski, historia lub historia sztuki).

Natomiast dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunku *architektura* kwalifikacja następuje na podstawie wyniku oceny tzw. portfolio (przedstawienie zestawienia prac wykonanych na I stopniu studiów), wyniku studiów I stopnia, średniej ocen z przedmiotów projektowych zaliczonych na studiach I stopnia oraz ilości godzin zajęć zaliczonych na tych studiach. Do oceny tych prac w portfolio powoływane są corocznie Komisje Egzaminacyjne, podlegające akceptacji Rady Wydziału.

Zdaniem Jednostki dość szeroki wybór opcjonalnych przedmiotów maturalnych stanowi wyrównanie szans na przyjęcie na studia. Daje też możliwość racjonalnego wyboru kierunków

studiów, adekwatnie do zainteresowań, bez wymuszenia podejmowania decyzji dotyczących przedmiotów wybieralnych z dużym wyprzedzeniem. To racjonalne i sprawiedliwe podejście.

Wymagania stawiane kandydatom na kierunku *architektura* oraz warunki i tryb rekrutacji na studia I i II stopnia, określa dla każdego roku akademickiego stosowna uchwała Senatu PK.

Obecne zasady rekrutacji na I i II stopień studiów są regulowane na poziomie Uczelni i ujęte są w Uchwałach Senatu Politechniki Krakowskiej. Obecnie obowiązuje *Uchwała Senatu PK nr 28/d/05/2018 z 23 maja 2018 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I i II stopnia rozpoczynających się w roku akademickim 2019/20, wraz z późniejszymi zmianami.*

W dniu 13.03.2019 r. Rada Wydziału Architektury PK przyjęła *Uchwałę nr 3/d/03/2019, w sprawie zasad postępowania kwalifikacyjnego na I rok, stacjonarnych i niestacjonarnych, studiów I i II stopnia oraz zasady postępowania kwalifikacyjnego na stacjonarne i niestacjonarne studia I stopnia i II stopnia dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się na WAPK, w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2019/2020.* Uchwała skierowana została do Senatu PK i będzie procedowana podczas ustalania warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I i II stopnia rozpoczynających się na PK w roku akademickim 2020/2021.

Zasady przyjęć laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich na studia I stopnia rozpoczynające się w roku akademickim 2019/2020 określone są *Uchwałą Senatu PK nr 30/d/05/2018 z 23.05.2018 r., w sprawie zasad przyjęć laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I stopnia rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020.* Zwiększenie wskaźnika rekrutacyjnego kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia na WA PK, będących laureatami i finalistami olimpiad stopnia centralnego określone jest w załączniku nr 3 do uchwały Senatu PK nr 3/d/03/2019.

Kandydaci rejestrują się zdalnie za pomocą systemu elektronicznego. Każdy posiada własne konto i może śledzić w systemie przebieg procesu swojej rekrutacji. Uzyskuje też informację o wpisie na listę studentów lub o jego odmowie.

Wyniki rekrutacji upublicznione są w głównej siedzibie Wydziału. Wszelkie informacje w zakresie wyników rekrutacji ogłaszane i publikowane są w sposób zgodny z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Proces rekrutacji zarządzany jest na WA przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Tematy egzaminów wstępnych przygotowuje Komisja, powołana przez Dziekana. Ocen prac egzaminacyjnych, przy rekrutacji na studia I stopnia oraz portfolio, przy rekrutacji na studia II stopnia, dokonują powołane przez Dziekana komisje. Informacje dotyczące rekrutacji są dostępne na stronie internetowej Wydziału.

Reasumując, można stwierdzić, że warunki rekrutacji na studia, a także kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne. Dają możliwość doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych podczas studiów efektów uczenia się. Kryteria i zasady są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Bez względu na środowisko i szkołę, którą dany kandydat ukończył, zasadnicze kryterium kwalifikacji daje możliwość zweryfikowania jego realnej wiedzy, umiejętności i kompetencji podczas prowadzonej rekrutacji.

W przypadku efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów Uczelnia, zgodnie z art. 71 ust.3 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, w przypadku programów studiów na kierunku *architektura*, nie potwierdza efektów uczenia się i nie przeprowadza rekrutacji na tej zasadzie.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określają:

- przepisy regulaminu studiów wyższych na PK,
- przepisy szczegółowe WA do regulaminu studiów wyższych na PK, które precyzują przepisy regulaminu studiów poprzez określenie zasad przyznawania indywidualnego programu studiów, przeniesień na WAPK z innej uczelni oraz zmiany toku studiów, powtarzania semestrów czy wznawiania studiów.

Według obowiązujących na Wydziale zasad uznawane są te efekty, które są zgodne z efektami kształcenia zdefiniowanymi dla danego przedmiotu i opisanymi w karcie przedmiotu (sylabusie). O uznanie efektów wnioskuje student, zaś decyzję w tym zakresie podejmuje dziekan.

Obowiązujące zasady, warunki i tryb dyplomowania na ocenianym kierunku zostały sformułowane w *Regulaminie studiów* oraz adekwatnych *Przepisach szczegółowych* (...) do tego regulaminu.

Podczas wizytacji poddano analizie wybrane prace dyplomowe. Analiza ta potwierdza, że realizowane na Wydziale prace dyplomowe są na wysokim poziomie merytorycznym. Ich poziom jest przede wszystkim funkcją wysokich kompetencji naukowych i praktycznych kadry dyplomującej oraz dobrego zorientowania toku studiów, stosowanych rozwiązań programowych (m.in. zajęć seminaryjnych oraz konsultacji promotorskich i specjalistycznych) i oczywiście potencjału intelektualnego i kreatywności samych dyplomantów.

Na studiach I stopnia student może podjąć nowy temat pracy dyplomowej albo kontynuować pracę semestralną, odpowiednio merytorycznie rozbudowaną w zakresie i w skali trudności, poszerzoną o nowe elementy i zaprezentowaną zgodnie z zasadami określonymi w ww. przepisach szczegółowych. W przepisach tych określono zakres pracy, w tym maksymalną wielkość projektowanych obiektów, zastosowania obowiązujących aktów prawnych (np. warunków technicznych, prawa budowlanego etc.), a także dotyczących zakresu i formy projektu. Wymagania te zostały określone przy współpracy z MOIA.

Wymagania kadrowe kwalifikują promotorów z grupy architektów posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. Pracownik ze stopniem doktora może być przez dziekana wpisany na listę promotorów prac inżynierskich pod warunkiem, że ma on uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń. Pozostali pracownicy WA mogą uczestniczyć w promocji dyplomowej w funkcji promotorów pomocniczych. Przyczynia się to do ustalenia właściwej hierarchii, adekwatnej do stopnia rozwoju naukowego i zawodowego (projektowego) pracowników, dając równocześnie szansę na rozwój kompetencyjny pomocniczej kadry wspólniepromującej (adiunktów). Stymuluje też rozwój awansowy.

Stosowane jest też ograniczenie ilości dyplomantów przypadających w danym roku akademickim na jednego promotora do 10. Ogranicza to zbytne obciążenie promotora i spadek jakości dyplomów.

W przypadku dyplomów magisterskich dodatkowo powiązano problematykę, zakres i formy seminarium specjalistycznego z problematyką pracy dyplomowej.

Wymagania kadrowe są podobne. Promotorami tych dyplomów mogą być pracownicy WA, architekci, posiadający również co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. I tutaj analogicznie pracownik WA PK ze stopniem doktora może być przez dziekana wpisany na listę promotorów prac magisterskich pod warunkiem, że legitymuje się wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym, wcześniejszą wieloletnią pracą z dyplomantami w charakterze promotora pomocniczego oraz znaczącym dorobkiem twórczym w dziedzinie architektury, urbanistyki i planowania przestrzennego. Zapewniono też w programie studiów obowiązkowe konsultacje specjalistyczne.

Na Wydziale usankcjonowano w przepisach szczegółowych status i rolę egzaminatora zewnętrznego MOIA, a także formy i zastosowania sprawozdawczości przez nich realizowanej. Usankcjonowano też w ww. przepisach rolę sprawozdawcy zewnętrznego, a także formy i zastosowania jego raportów. Ich służebna rola została uhonorowana przez coroczną dyskusję dotyczącą egzaminów i prac dyplomowych z udziałem przedstawicieli Wydziału.

Umożliwiono dyplomantom realizację tematów prac związanych ze współpracą z podmiotami gospodarczymi, jednostkami samorządowymi, a także powiązanych z pracami badawczymi prowadzonymi na Wydziale. Stworzono też możliwość realizacji podwójnego dyplomowania w ramach podpisanych umów międzynarodowych, realizacji pracy przy udziale promotora z uczelni zagranicznej, współpracującego z promotorem zatrudnionym na Wydziale, a także przeprowadzenia egzaminu dyplomowego w języku obcym.

Dla wszystkich prac dyplomowych obowiązują jednolite formy dokumentów: zgłoszenia do promotora, podania o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego, strona tytułowa pracy dyplomowej. Wzory tych dokumentów są załącznikami do przepisów szczegółowych.

Ostateczne dopuszczenie do egzaminu następuje w efekcie sprawdzenia pracy i zatwierdzenia jej przez promotora w dwóch systemach antyplagiatowych tj. w systemie ASAP wdrożonym na PK oraz, w obowiązującym zgodnie z przepisami Ustawy, systemie JSA. To są już działania standardowe.

Wydział zapewnia promotorom, dyplomantom i absolwentom bieżący dostęp do informacji dotyczących konkursów na najlepsze prace dyplomowe, organizowanych przez stowarzyszenia, samorządy, instytucje publiczne, podmioty gospodarcze (m.in. SARP, IARP, RIBA, EAAE, PKN MROZ, ICOMOS, SPC itp.). Wspiera też podczas procedur kwalifikacyjnych i podczas wysyłki prac. Informacje rozpowszechniane są drogą mailową, a także są dostępne na stronach internetowych i w systemie wirtualnego dziekanatu.

Zasady i procedury dyplomowania stosowane na Wydziale są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Problematyka prac dyplomowych bywa niejednokrotnie powiązana z tematami prac badawczych prowadzonych przez promotorów i promotorów pomocniczych. Dyplomanci, którzy wykazują szczególne predyspozycje do rozwiązywania problemów badawczych, nabywają w ten sposób w kompetencje związane z działalnością naukową.

Ocena i weryfikacja postępów w pracy nad dyplomem dokonywana jest na każdych zajęciach. Dla każdej pracy obowiązuje odbycie konsultacji specjalistycznych. Cenną, dla oceny kompetencji inżynierskich, jest obecność na egzaminie dyplomowym egzaminatora zewnętrznego - architekta praktyka delegowanego przez Małopolską Okręgową Izbę Architektów. Osoba taka ma pełne prawa egzaminatora. To też ważna konfrontacja praktyki akademickiej z praktyką zawodową, uprawianą w warunkach rzeczywistych powstawania architektury.

Szczegółowe informacje dotyczące problematyki i metodyki prac dyplomowych znajdują się w kartach przedmiotów.

Reasumując powyższe można stwierdzić, że zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne. Zapewniają one potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie toku studiów, przygotowując zarazem do pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie, w specjalności architektonicznej.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form oceny studentów, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określone są na Wydziale w *Regulaminie studiów na PK*. Szczegółowo opisano w nim skalę ocen i zasady wyliczania oceny semestralnej, reguły dotyczące zaliczania przedmiotów, ogólne zasady dotyczące

egzaminów, przepisy dotyczące wyrównywania różnic programowych, zasady dotyczące zaliczania semestrów, warunki dotyczące rejestracji na kolejny semestr.

Dobór metod sprawdzania i oceny efektów uczenia się na WAPK opiera się na następujących, ustalonych na Wydziale, założeniach, a mianowicie:

- podstawą kształcenia architektury jest projektowanie (*design studio*); ono przygotowuje głównie do wykonywania zawodu architekta,
- student już od 2 roku studiów I stopnia ma prawo ubiegania się o zapisanie się na zajęcia projektowe do wybranego przez siebie prowadzącego w klasycznej formule „mistrz-uczeń”,
- architektura jest dobrem publicznym, a od architekta wymagać się powinno szczególnej odpowiedzialności i wrażliwości społecznej,
- pełnienie zawodu architekta wymaga szczególnych umiejętności zespolenia kompetencji społecznych, inżynierskich i artystycznych oraz pracy w zespole,
- zawód architekta wymaga stałego samokształcenia i podnoszenia kompetencji w związku z ewoluującymi przepisami prawa, standardami, normami, warunkami przestrzennymi i kontekstami społecznymi i kulturowymi,
- w przypadku kształcenia z projektowania architektonicznego nie powinno się oddzielnie sprawdzać i oceniać kompetencji społecznych, inżynierskich i artystycznych – ich właściwe, wspólne i spójne zastosowanie wpływa bowiem na jakość projektu,
- w zawodzie architekta obowiązuje kodeks etyki zawodowej,
- studia architektoniczne na WA PK przygotowują do wykonywania również zawodów pokrewnych do architekta, związanych z badaniami i konserwacją zabytków, budownictwem ogólnym, planistyką, designem, modą, grafiką użytkową, reklamą czy filmem,
- studia architektoniczne na WA PK przygotowują też do pracy w jednostkach administracji publicznej i samorządowej, których zadania związane są z planowaniem, procesami inwestycyjnymi, postępowaniami dotyczącymi tych procesów, a także w obszarach szeroko pojętej działalności kulturalnej.

Realizacja powyższych założeń prowadziła do zastosowania na WA PK swoistych rozwiązań dotyczących sprawdzania i oceny efektów uczenia się z projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz projektowania specjalistycznego, a mianowicie:

- ocena projektu zawsze jest przede wszystkim formująca i opisowa,
- oceny wyrażane w liczbach (skalach) mają drugorzędne znaczenie dla określenia poziomu uzyskanych kompetencji, stanowiących zbiór wspólny kompetencji artystycznych, inżynierskich i społecznych,
- zajęcia projektowe stanowią przestrzeń permanentnej weryfikacji i oceny, w której:
 - przyjmowane rozwiązania są weryfikowane przez studenta na zasadzie samooceny wraz z rozwojem posiadanych kompetencji oraz w kontekście osiągnięć innych studentów, co jest kontrolowane przez prowadzącego nauczyciela akademickiego,
 - rolą prowadzącego jest ukierunkowanie samooceny studenta z uwzględnieniem jego wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, aktualnych umiejętności, wrażliwości i zainteresowań,
 - projekt jest omawiany i oceniany w grupie na zasadzie dyskusji – każdy student ma prawo do udziału w dyskusji moderowanej przez prowadzącego,
 - część zadań projektowych wykonywanych jest w grupach – omówieniu i ocenie oprócz efektu końcowego w postaci projektu lub jego elementu podlegają wtedy też kompetencje społeczne w zakresie umiejętności współdziałania,

- zadanie projektowe zawsze jest powiązane z problemem praktycznym i teoretycznym, a zakres realizacji tego zadania składa się zawsze z eseju naukowego związanego z tematyką projektu, części projektowej oraz opisu technicznego,
- ocena projektu od 3 semestru studiów 1 stopnia na kierunku *architektura* odbywa się na zasadzie obrony projektu / dyskusji, moderowanej przez prowadzącego. W przypadku, gdy w skład modułu projektowego wchodzi wykłady z teorii, dla zaliczenia których obowiązuje egzamin, obowiązuje zasada przeprowadzenia egzaminu w połączeniu z obroną / dyskusją dotyczącą projektu,
- w procedurach ocen końcowych dopuszcza się udział egzaminatorów zewnętrznych, uznanych reprezentantów architektonicznego środowiska twórczego, a także udział przedstawicieli władz samorządów i jednostek, których w ramach podpisanych przez WA PK umów dotyczą zadania projektowe,
- dodatkową metodą oceny kursowych prac projektowych jest często stosowana formuła konkursu, gdzie podmioty zewnętrzne (tak prywatne jak publiczne) zapewniają nagrody dla autorów najlepszych prac (w tym nagrody pieniężne), co jest istotnym elementem przygotowania studentów do wykonywania zawodów projektowych, gdzie formuła konkursu obowiązuje zarówno w przestrzeni zamówień publicznych, jak coraz częściej bywa stosowana przez niepubliczne podmioty gospodarcze,
- w ramach zajęć projektowych dopuszczone są różne formy sprawdzenia bieżącego przygotowania studentów takich jak: klauzura projektowa, przygotowanie i wygłoszenie krótkiego referatu lub eseju, albo sprawdzenie przygotowania w zakresie obowiązujących przepisów prawa w formie dyskusji, co stanowi to istotny element kształtowania kompetencji społecznych.

Weryfikacja efektów związanych z prowadzoną działalnością naukową wiąże się w architekturze w sposób nierozdzielny z weryfikacją efektów procesu projektowego. Na WA PK bardzo słusznie uznaje się, że proces twórczy realizowany podczas zajęć projektowych ma w sobie zakodowane cechy eksperymentalnej pracy badawczej, realizowanej w ramach dyscypliny naukowej *architektura i urbanistyka*. Jest to zgodne z wytycznymi European Association for Architectural Education (EAAE), a także UIA i UNESCO. Zajęcia projektowe (*design studio*) określa się w nich również jako przestrzeń badań (*research*), których efekt podlegający weryfikacji jakościowej i ocenie przy udziale prowadzącego przedmiot, wiąże w sobie wkład rozwijanych przez studenta cech dotyczących kompetencji społecznych, inżynierskich i artystycznych. W tym zakresie ocenie i weryfikacji podlega: zrozumienie tematu projektowego / badawczego, zasadność przyjętych założeń ideowych w kontekście zadanego tematu, stosowność odniesień do kontekstów, umiejętność wykorzystania wiedzy, umiejętności i własnej inwencji do rozwiązania problemu projektowego, zdolność do współdziałania w zespole, umiejętność zwięzłego formułowania ocen, zdolność do myślenia analitycznego i krytycznego.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w przedmiotach projektowych wymaga zastosowania zróżnicowanych form oceny. Ocena dotyczy bowiem zarówno rozwiązań projektowo-graficznych wykonywanych techniką tradycyjną i przy zastosowaniu najnowszych technik informacyjnych, jak też metod werbalnych, prezentacyjnych etc. Na WA PK przyjmuje się zasadę kształcenia projektantów dla których współczesne techniki informacyjno-komunikacyjne stanowią podstawowe narzędzie pracy i prezentacji dzieła oraz realizacji projektu technicznego. Zastosowanie ich stanowi czynnik warunkujący ocenę spełnienia efektów kształcenia/uczenia się w zakresie prezentacji projektu koncepcyjnego oraz poprawności zastosowania norm w projektach technicznych.

Istotnym elementem weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych realizowanych w systemie blokowym jest, adekwatny do charakteru praktycznego realizowanych przedmiotów, system egzaminowania w formie

publicznej obrony projektu. Sprzyja on integracji wiedzy i umiejętności – teorii i praktyki architektonicznej. Funkcjonuje on od 5 semestru studiów pierwszego stopnia i jest realizowany również na studiach drugiego stopnia. Zastąpił on system oddzielnej oceny nabytej wiedzy teoretycznej w formie egzaminu oraz wiedzy i umiejętności praktycznych w formie zaliczenia projektu. Jest on wiarygodny i miarodajny w ocenie rzeczywistych wartości osiągniętych efektów uczenia się.

W zakresie znajomości języka obcego funkcjonuje dobór metod sprawdzania i zasady oceny, określone przez SPNJO PK, opisane w kartach przedmiotów. Obowiązuje sekwencja uczenia się i rejestracja na kolejny semestr możliwa jest dopiero po zaliczeniu semestru poprzedzającego. Dla określonych przedmiotów obowiązuje również sekwencja – rejestracja na kolejny semestr uwarunkowana jest zaliczeniem semestru poprzedniego.

Każdy student WAPK ma też prawo uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w języku obcym realizowanych w ramach studiów częściowych dla studentów spoza WA PK, na podstawie umów dotyczących programu Erasmus oraz programów Overseas. Warunki dodatkowego uczestnictwa w takich zajęciach określa prowadzący przedmiot.

Istotne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów istnieją również przy realizacji praktyk. Ocena dokonywana jest na podstawie przedkładanego przez studenta dziennika praktyk, którego zakres i forma określona jest jednoznacznie w kartach przedmiotów (syllabusach).

Analiza funkcjonujących na Wydziale zasad weryfikacji i oceny osiąganych przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się pozwala stwierdzić, że na ocenianym kierunku zapewniono równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Zapewniono bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Kryteria tych ocen są prawidłowe. Określają też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, a także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych. Dają możliwość zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Również stosowane na Wydziale metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. W przypadku opanowania języka obcego umożliwiają sprawdzenie i ocenę co najmniej na poziomie B2 – w przypadku I pierwszego stopnia lub B2+ – w przypadku studiów II stopnia, w tym języka specjalistycznego.

Ze względu na ograniczone, wspomagające zastosowanie metod prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co wynika ze specyfiki kierunku studiów, w którym istotą jest realizacja zadań praktycznych, w kontakcie bezpośrednim z nauczycielem, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce *in situ*. Techniki informatyczne mają natomiast swoje dobre zastosowanie, jako sposób oraz narzędzie monitorowania i oceny postępów studentów. Podstawowym narzędziem monitorowania i oceny postępów studentów jest wdrożony na Politechnice Krakowskiej jednolity system wirtualnego dziekanatu (HMS, eHMS). Dostępne funkcjonalności systemu pozwalają na wyodrębnianie, sortowanie i analizę wszelkich grup danych w oparciu o zdefiniowane kryteria. Powiązanie poszczególnych modułów systemu pozwala na planowanie wielkości grup, przygotowanie zleceń dydaktycznych, planów zajęć, rozliczanie godzin dydaktycznych, przygotowanie ofert dydaktycznych dla studentów na każdy semestr.

Kierunek *architektura* jest kierunkiem przygotowującym do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i

nauce (Dz. U. poz. 1668). Stosowane przez Wydział sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w obowiązującym dotąd Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk. Niekiedy prace te uzyskują swoje upublicznienie podczas rywalizacji konkursowych, wystaw, konferencji. Są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, zadań kłauzurowych, prac bieżących (sekwencyjnych) oraz projektów przeglądowych i semestralnych itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny architektury i urbanistyki, do których kierunku jest przyporządkowany. Dotyczy to również produktów ich działalności naukowej i doświadczalnej, na która składają się publikacje naukowe, projekty, prace artystyczne.

Prace te są przez Uczelnię archiwizowane, a zasady dotyczące archiwizacji dokumentacji, stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia oraz procedura kontroli tej archiwizacji. Na WA PK przechowuje się ponadto wybrane oryginały wybitnych prac kursowych oraz dyplomowych wykonanych dla celów organizacji wystaw, publikacji oraz certyfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział stawia wysokie wymagania kandydatom ubiegającym się o możliwość studiowania na kierunku architektura. O przyjęciu na dany stopień studiów decyduje wskaźnik rekrutacyjny. Warunki rekrutacji na studia, a także kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste. Dają możliwość doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych podczas studiów efektów uczenia się. Kryteria i zasady są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Bez względu na środowisko i szkołę, którą dany kandydat ukończył, zasadnicze kryterium kwalifikacji daje możliwość zweryfikowania jego realnej wiedzy, umiejętności i kompetencji podczas prowadzonej rekrutacji.

Obowiązujące zasady, warunki i tryb dyplomowania, a także wymagania, kryteria i system oceny, na ocenianym kierunku architektury są jednoznacznie określone. Prace dyplomowe realizowane na Wydziale są na wysokim poziomie merytorycznym. Dają możliwość sprawdzenia czy studenci osiągnęli kierunkowe efekty kształcenia/uczenia się i osiągnęli wszystkie wymagane kompetencje inżynierskie. Zasady i procedury dyplomowania stosowane na Wydziale są trafne.

Wydział ma wyraźnie sformułowane ideowe kryteria doboru metod sprawdzania i oceny efektów uczenia się, co dało możliwość zastosowania swoistych rozwiązań dotyczących sprawdzania i oceny tych efektów z projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz projektowania specjalistycznego, które stanowią sedno kształcenia na tym kierunku. Stosuje się zatem zróżnicowane formy oceny przy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w przedmiotach projektowych. Ocena ta dotyczy zarówno rozwiązań projektowo-graficznych wykonywanych techniką tradycyjną i przy zastosowaniu najnowszych technik informacyjnych, jak też metod werbalnych, prezentacyjnych etc. Dotyczy integralnej oceny, bez podziału na

treści teoretyczne i praktyczne. Wszystkie bowiem stanowią o jakości projektowanej architektury.

Wszystkie szczegółowe efekty kształcenia przedmiotów zawarte są w kartach przedmiotów (sylabusach).

Analiza funkcjonujących na Wydziale zasad weryfikacji i oceny osiągniętych przez studentów efektów oraz postępów w procesie uczenia się pozwala stwierdzić, że na ocenianym kierunku zapewniono równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania tych efektów. Zapewniono bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Kryteria tych ocen są prawidłowe. Oceny są miarodajne. Określono też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, a także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych. Dają możliwość zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Oferta programowa studiów oraz metoda ich organizacji daje możliwość swobodnego wyboru przez studenta, od 2. roku studiów I stopnia, zajęć projektowych w klasycznej formule „mistrz-uczeń”.
2. Istotnym elementem weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych realizowanych w systemie blokowym jest, adekwatny do charakteru praktycznego realizowanych przedmiotów, system egzaminowania w formie publicznej obrony projektu. Sprzyja on integracji wiedzy i umiejętności – teorii i praktyki architektonicznej. Funkcjonuje on od 5. semestru studiów pierwszego stopnia i jest realizowany również na studiach drugiego stopnia. Zastąpił on system oddzielnej oceny nabytej wiedzy teoretycznej w formie egzaminu oraz wiedzy i umiejętności praktycznych w formie zaliczenia projektu. Jest on wiarygodny i miarodajny w ocenie rzeczywistych wartości osiągniętych efektów uczenia się.
3. W procedurach wystawiania ocen końcowych z przedmiotów dopuszcza i zakłada się udział egzaminatorów zewnętrznych, uznanych reprezentantów architektonicznego środowiska twórczego, a także udział przedstawicieli władz samorządów i jednostek, których dotyczą zadania projektowe.
4. Obecność na egzaminie dyplomowym egzaminatora zewnętrznego - architekta praktyka delegowanego przez Małopolską Okręgową Izbę Architektów, który ma pełne prawa egzaminatora, jest stałą praktyką Wydziału. Umożliwia ciągłą konfrontację praktyki akademickiej z praktyką zawodową architekta, wpływając produktywnie na kształtowanie sylwetki jego absolwenta.
5. Rekrutacja na studia *architektury*, na oba stopnie kształcenia, odbywa się poprzez weryfikację istotnych dla statusu i charakteru tych studiów, możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, predyspozycji oraz wiedzy, umiejętności i kompetencji kandydata, w konfrontacji do uwarunkowań uprawiania zawodu architekta. System ten zesterowany jest zarówno na teoretyczne, jak i praktyczne aspekty uprawiania tego zawodu, immanentnie powiązane w procesie projektowania architektonicznego.

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Obecną strukturę organizacyjną Wydziału tworzy 7 jednostek (6 Instytutów, 1 Zakład), w których zatrudnionych jest 196 nauczycieli akademickich. W tej grupie 177 nauczycieli reprezentuje dyscyplinę naukową *architektura i urbanistyka* (w tym z tytułem naukowym profesora, ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, doktora oraz z uprawnieniami do projektowania w zakresie architektury).

W analizie stanu faktycznego i ocenie spełnienia kryterium 4 uwzględniono wnioski wynikające z przeglądu dokumentów zawierających następujące dane:

- dorobek naukowy nauczycieli odpowiadający specjalizacjom naukowym,
- dorobek projektowo-twórczy nauczycieli odpowiadający zakresowi prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- liczebność kadry w stosunku do liczebności studentów,
- przydział zajęć i obciążenia godzinowe pracowników.

Formułowanie wniosków z przeprowadzonych analiz oparto o kryteria i wymagania określone w rozporządzeniu MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596).

Pracownicy tworzący kadrę dydaktyczną kierunku *architektura* wykazują aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, osiągnięcia projektowo-twórcze oraz szeroki profil doświadczeń zawodowych mieszczących się w dyscyplinie *architektura i urbanistyka*. Dorobek naukowy pracowników kierunku tworzą prace indywidualne i zespołowe afiliowane przez Wydział Architektury. Dorobek projektowo-twórczy kadry odpowiada szerokiemu profilowi zadań charakteryzujących współczesną profesję architekta: zadania projektowe inwestycji w skali architektonicznej i urbanistycznej, prace studialne odnoszące się do waloryzacji zasobów architektury historycznej, zadania skoncentrowane na ochronie i konserwacji architektury zabytkowej.

Pracownicy ocenianego kierunku wykazują wysoką aktywność w ubieganiu się o realizację badań naukowych finansowanych z funduszy krajowych i UE oraz podejmują bardzo liczne prace studialno-badawcze, które realizowane są w ramach różnorodnych form współpracy z organizacjami zawodowymi (IA, SARP), instytucjami samorządowymi i kulturalnymi oraz podmiotami z obszaru przemysłu. Uzyskiwane – w tych formach aktywności kadry – kompetencje i doświadczenie znajduje szerokie odzwierciedlenie w kształtowaniu ścisłych związków między programowymi treściami kształcenia i zakładanymi jego efektami.

Wyniki prac badawczych, studialnych i projektowo-twórczych realizowanych przez kadrę kierunku *architektura* są publikowane w recenzowanych, punktowanych czasopismach, wydawnictwach branżowych, a ponadto prezentowane w formie referatów na konferencjach naukowych. Część z nich znajduje odzwierciedlenie w treści zajęć dydaktycznych realizowanych na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Przegląd wybranych elementów programów kształcenia potwierdza wykorzystywanie w treściach kształcenia dorobku naukowego kadry oraz profesjonalnych doświadczeń projektowo-twórczych. Analogiczne związki zachodzą w zakresie tematyki prac semestralnych oraz projektów dyplomowych inżynierskich i magisterskich. Istotną ich cechą jest aktualność oraz zbieżność z problematyką prac podejmowanych w środowisku profesjonalnym architektów.

Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku *architektura* przeprowadzana jest z uwzględnieniem zasady, iż zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową lub artystyczną są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie tej dyscypliny, adekwatny do poszczególnych elementów programu studiów i zakładanych efektów

kształcenia. W myśl tej zasady treści kształcenia z zakresów pośrednio związanych z architekturą i urbanistyką – np.: konstrukcje budowli, infrastruktura instalacyjna, ekologia, ekonomia procesów inwestycyjnych – mogą być również realizowane przez architektów praktyków, wykazujących profesjonalną wiedzę i doświadczenie w tych zakresach. Do prowadzenia zajęć dydaktycznych angażowani są nauczyciele akademicy posiadający ponadto doświadczenie dydaktyczne. Uzyskiwanie wymaganych standardów kształcenia zapewniają nauczyciele akademicy posiadający doświadczenie projektowo-twórcze, uprawnienia projektowe oraz kompetencje wynikające z aktywności zawodowej. Przedmioty o charakterze artystycznym prowadzą pracownicy z dorobkiem zawodowym (projektowym, twórczym i wystawienniczym). Dydaktycy prowadzący zajęcia w języku angielskim wykazują odpowiednie kwalifikacje językowe.

W trakcie wizytacji zweryfikowano informacje zamieszczone w raporcie samooceny, charakteryzujące bezpośrednie związki prowadzonych przez pracowników kierunku *architektura* badań naukowych z kierunkiem kształcenia. Bezpośredni udział studentów w prowadzonych w jednostce pracach badawczych oraz studialno-projektowych potwierdzono w kilku, zaprezentowanych podczas oceny programowej przykładach.

Przeprowadzone hospitacje oraz analizy wybranych prac przejściowych dają podstawę do pozytywnej opinii. Pracownicy ocenianego kierunku wykazują wysokie kompetencje dydaktyczne - stosują w procesie kształcenia zróżnicowane metody dydaktyczne oraz odpowiednio wyspecyfikowane narzędzia. W tym zakresie na uwagę zasługuje wykorzystanie w procesie kształcenia narzędzi, które tworzą również profesjonalny warsztat pracy współczesnego architekta. Szerokie wykorzystanie nowoczesnych narzędzi i aparatury sprzyja zaangażowaniu studentów w prowadzony proces kształcenia oraz jego wymierną skuteczność.

Wysoki poziom kompetencji kadry dydaktycznej kierunku *architektura* potwierdzają również wyniki zewnętrznej oceny sytuujące tę jednostkę w gronie najlepszych kierunków tego typu w Polsce (Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej - pierwszy wśród polskich uczelni kształcących architektów - uzyskał akredytację dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *architektura* przyznaną przez Royal Institute of British Architects; posiada uprawnienia do przyznawania europejskiego certyfikatu jakości kształcenia - EUR-ACE® Label, certyfikaty dla studiów pierwszego stopnia - European Accreditation of Engineering Programmes EUR-ACE Bachelor oraz - dla studiów drugiego stopnia - European Accreditation of Engineering Programmes EUR-ACE Master).

Specjalistyczne osiągnięcia naukowe i projektowo-twórcze nauczycieli akademickich są podstawą do ich zatrudniania w planowaniu, projektowaniu i realizacji wyeksponowanych zadań z zakresu architektury, konserwacji zabytków, urbanistyki i planowania przestrzennego.

Zakres i specyfika dorobku naukowego i projektowo-twórczego kadry oraz wykazane doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych odpowiadają potrzebom wynikającym z realizacji kierunkowych efektów kształcenia i treści programowych, co stwarza bardzo dobre warunki do osiągania przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia, określonych dla ocenianego kierunku studiów przy jednoczesnym nabywaniu przez studentów kompetencji badawczych.

Struktura kwalifikacji kadry, jej liczebność, kompetencje dydaktyczne, przydział zajęć w programie studiów, indywidualne obciążenia godzinowe zapewniają spełnienie wymogów zawartych w standardach kształcenia na kierunku *architektura*.

Przyjęte kryteria zatrudniania pracowników na Uczelni są bezpośrednio powiązane z polityką kadrową realizowaną w poszczególnych Instytutach tworzących strukturę Wydziału Architektury. W tym zakresie wiodące znaczenie mają wymogi statutowe Uczelni oraz ustawowe, dotyczące doboru kadry i zatrudniania kadry eksperckiej na kierunku objętym standardami kształcenia architektów.

O skuteczności kryteriów uwzględnianych w realizacji polityki kadrowej świadczy liczebność oraz struktura wiekowa w poszczególnych grupach pracowników. Systematyka osiągniętych awansów – stopni naukowych doktora habilitowanego oraz tytułów naukowych profesora – zapewnia wymierną wysoką jakość i perspektywiczną stabilność kadry kierunku.

Wyróżniającą efektywność w tym zakresie zapewniają różnorodne formy doskonalenia kompetencji pracowników. Są one realizowane między innymi w ramach programów finansowanych z funduszy europejskich, których pracownicy Wydziału są aktywnymi uczestnikami:

- PPI/APM/2018/1/00027/U/001 Akademickie Partnerstwa Międzynarodowe E-mobilność oraz zrównoważone materiały i technologie (projekt wspólny PK: WIL - koordynator projektu, WA, WIEiK, WIŚ, WM) 2018-2020,
- POWR.03.01.00-00-K258/15 Zaprojektowany na sukces zawodowy - kompetencje zamawiane dla Architektów, NCBiR, III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju 2015-2018,
- POWR.03.04.00-00-D006/17; Architectural Device Hub<35 ;POWER AD Hub A3; NCBiR, III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, 2018-2019,
- PROGRAM OPERACYJNY: WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ; NCBiR Numer i nazwa Działania: 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych
Tytuł projektu: PROGRAMOWANIE DOSKONAŁOŚCI -PK XXI 2.0. Program Rozwoju Politechniki Krakowskiej na lata 2018-2022.

Kompetencje kadry – uzyskiwane w efekcie tych form doskonalenia – obejmują zarówno sfery wiążące kierunki kształcenia z aktualnymi wymogami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również aspekty specjalistyczne tworzące domenę współczesnej architektury i urbanistyki.

Władze Wydziału deklarują szczególną troskę o rozwój naukowy i zawodowy kadry naukowo-dydaktycznej. Realizację tych deklaracji potwierdza między innymi pełne finansowanie: wniosków awansowych, badań naukowych i prac rozwojowych, publikacji w czasopiśmie i monografiach, udziału w konferencjach naukowych i szkoleniach, zakupu literatury naukowej. W ramach spotkania ZO PKA z pracownikami kierunku *architektura* potwierdzono szeroką dostępność i wysoki zakres finansowego wspomagania różnorodnych inicjatyw, związanych bezpośrednio z aspiracjami naukowymi kadry.

Studenci mają możliwość dokonania oceny nauczycieli akademickich poprzez odbywającą się co semestr ankietyzację. Ankiety zawierają zarówno pytania zamknięte dotyczące prowadzących, jak i możliwość dodatkowych uwag. Czynnikiem motywującym nauczycieli akademickich jest organizowana przez Samorząd Studencki „Archigala”. W ramach tego wydarzenia wybierany jest w danym roku nauczyciel akademicki, który w oczach studentów wykazuje największe zaangażowanie w prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz cechuje się otwartością na prośby studentów i przekazuje wiedzę w najbardziej skuteczny i dobry w ocenie studentów sposób.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów wykazuje dorobek naukowy, osiągnięcia projektowo-twórcze oraz kompetencje dydaktyczne, zapewniające bardzo wysoki poziom realizacji programu studiów oraz efektów uczenia wymaganych dla studiów na kierunku *architektura* objętych ustawowymi standardami kształcenia.

Proporcje pomiędzy liczebnością kadry i liczbą studentów oraz stabilność zatrudnienia zapewniają prawidłową realizację procesu kształcenia.

Kryteria przydziału zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich odpowiadają normom zapewniającym prawidłową realizację zajęć dydaktycznych.

Polityka kadrowa na ocenianym kierunku realizowana jest w oparciu o zasady wypracowane w poszczególnych Instytutach. Pracownicy Wydziału mają możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez uczestnictwo w licznych programach dedykowanych kadrze naukowej Uczelni, w tym finansowanych również z funduszy europejskich. O efektywności realizowanej polityki kadrowej świadczy liczebność, dynamika awansowania oraz struktura wiekowa w poszczególnych grupach pracowników Wydziału Architektury PK. Zapewnia ona wymierną, bardzo wysoką jakość i perspektywiczną stabilność kadry kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu kształcenia na kierunku *architektura* rozmieszczone są obecnie w czterech obiektach: w budynku zlokalizowanym na terenie Kampusu Politechniki Krakowskiej przy ul. Warszawskiej 24, w budynku przy ul. Kanoniczej 1 oraz w budynku przy ul. Podchorążych 1 (dawny Pałac Królewski w Łobzowie), a także w budynku Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej przy ul. Warszawskiej. Wybrane elementy programów studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowane są ponadto w obiektach ogólnouczelnianych. Są to: Małopolskie Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego i Międzywydziałowe Centrum Edukacyjno-Badawcze „Działownia”. W obiekcie sportowo-widowiskowym przy ul. Kamiennej prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego.

Realizowanym obecnie procesem jest koncentracja głównych zasobów infrastruktury Wydziału w budynku przy ul. Podchorążych, poprzez przenoszenie części z nich z budynku przy ulicy Warszawskiej. W docelowym kształcie historyczne założenie pałacowe zostanie uzupełnione o nowe skrzydło i stanie się w pełni autonomiczną siedzibą Wydziału z nowoczesną infrastrukturą naukowo-dydaktyczną.

Aktualny stan techniczny obiektów tworzących infrastrukturę, wykorzystywaną przez pracowników i studentów kierunku *architektura*, jest utrzymywany na odpowiednim poziomie. Bardzo wysoki poziom reprezentują części infrastruktury zlokalizowane w budynku przy ulicy Podchorążych, gdzie przeprowadzono w ostatnich latach gruntowne prace adaptacyjne i modernizacyjne. W budynku tym planowane jest kontynuowanie wspomnianych działań, zmierzających do włączenia w użytkowanie powierzchni poddasza. Na terenie Uczelni działa bezprzewodowa sieć internetowa eduroam, dzięki której wszyscy studenci mają bezpłatny dostęp do Internetu

Liczba i powierzchnie sal dydaktycznych w stosunku do liczby studentów są właściwe. Pomieszczenia tworzące infrastrukturę dydaktyczną i naukową są w dobrym i bardzo dobrym stanie technicznym. W zależności od specyfiki przeznaczenia posiadają odpowiednią

powierzchnię, stopień oświetlenia światłem naturalnym i sztucznym oraz urządzenia służące nagłośnieniu i prowadzeniu różnorodnych form dydaktycznych. Liczba stanowisk w salach dostosowana jest do powierzchni pomieszczeń i liczby studentów uczestniczących w poszczególnych formach zajęć dydaktycznych. Sale wykładowe wyposażone są w ergonomiczne umeblowanie dla słuchaczy oraz sprawne projektory multimedialne. Zajęcia w formie ćwiczeń prowadzone są w salach umożliwiających pracę nad wielkoformatowymi projektami. Zajęcia z rysunku, malarstwa, grafiki, rzeźby odbywają się w pracowniach specjalistycznych. Komputery i ich oprogramowanie, przeznaczone do cyfrowego opracowywania zadań projektowych podlegają systematycznej aktualizacji. Studenci mogą korzystać ze specjalistycznego oprogramowania w wersjach edukacyjnych udostępnianych przez producentów bezpłatnie do celów dydaktycznych (np. AutoCAD Autodesk).

Budynki i poszczególne pomieszczenia, tworzące infrastrukturę wykorzystywaną dla kierunku *architektura*, objęte są bezprzewodową, bezpłatną siecią lokalną (WLAN). Studentom udostępniona została platforma e-learningowa (oparta na programie Moodle).

Wykorzystywane w procesie kształcenia budynki, pomieszczenia dydaktyczne i ich wyposażenie są dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcjami narządów ruchu - funkcjonują odpowiednio uformowane podjazdy, windy, toalety. Wymogów w tym zakresie nie w pełni spełniają warunki panujące w budynku przy ul. Kanonicznej 1, co wynika z jego lokalizacji na terenie historycznego założenia krakowskiej starówki oraz zabytkowego charakteru jego substancji architektonicznej. W budynku tym funkcjonuje jednak winda oraz sanitariaty przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Poprawę warunków infrastrukturalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych zapewni planowana realizacja projektu nowego wejścia do budynku od ul. Senackiej.

Aktualny stan bazy dydaktycznej i naukowej stwarza dobre warunki do realizacji wszystkich elementów procesu kształcenia i jednocześnie zapewnia studentom odpowiednie warunki osiągania efektów uczenia się. W tym zakresie szczególnie atrakcyjne walory występują w części infrastruktury zlokalizowanej przy ul. Podchorążych – układ przestrzenny z przylegającym otwartym kompleksem zieleni urządzonej – sprzyja procesowi integracji społeczności akademickiej. Walory te służą jednocześnie kształtowaniu u studentów kierunku *architektura* wysokiego poziomu profesjonalnej świadomości, której istotą jest komplementarność cech funkcjonalnych i estetycznych architektury oraz kontekstu urbanistycznego. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej lub zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

W ogólnych zasobach pomieszczeń Wydziału w budynkach przy ul. Warszawskiej i Podchorążych funkcjonuje kilka pomieszczeń udostępnianych studentom i pracownikom poza czasem zajęć programowych, są one dostępne całodobowo i umożliwiają realizację prac indywidualnych i zespołowych.

Część procesu kształcenia realizowana w formie praktyk (praktyka budowlana po 4. semestrze studiów pierwszego stopnia, praktyka projektowa po 1. semestrze studiów drugiego stopnia) studenci kierunku *architektura* odbywają poza uczelnią w specjalistycznych firmach budowlanych i biurach projektowych. Instytucje te gwarantują odpowiednie warunki, w których studenci mają dostęp do współczesnych narzędzi, tworzących profesjonalny warsztat architekta.

Stan infrastruktury i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów, w tym w zakresie zgodności z przepisami BHP, jest systematycznie monitorowany przed rozpoczęciem każdego semestru. Uwagi w tym zakresie formułowane są przez pracowników i studentów (przedstawicieli Samorządu Studenckiego). Planowanym przedsięwzięciem

rozbudowy infrastruktury Wydziału jest stworzenie specjalistycznych laboratoriów badawczych, przypisanych poszczególnym Instytutom. Obecnie na Wydziale działa „Laboratorium przekształceń środowiska mieszkaniowego”, które realizuje prace badawcze oraz dydaktyczne w dwóch sekcjach: Sekcji analiz urbanistycznych i symulacji VR oraz Sekcji innowacji w środowisku mieszkaniowym.

Zasoby biblioteczne w formach papierowych oraz zdigitalizowanych udostępniane pracownikom i studentom kierunku *architektura* są zgromadzone w zbiorach Biblioteki Uczelni - znajdującej się na terenie kampusu przy ul. Warszawskiej. Dostęp on-line do zasobów bibliotecznych zapewnia studentom i pracownikom dogodne warunki korzystania z obszernych interdyscyplinarnych źródeł wiedzy. W subskrypcji BPK znajdują się następujące bazy multidyscyplinarne: Ebsco, IbukLibra, Knovel, ScienceDirec, Scopus, SpringerLink, Web of Science, Wiley Online Library.

Aktualny stan zbiorów Biblioteki Politechniki Krakowskiej stanowią: publikacje tradycyjne (druki zwarte 206 135 vol; czasopisma 74 751 vol.; zbiory specjalne 4 807 vol.; normy, patenty 350 039 j. obl.) oraz publikacje elektroniczne. Są one dostępne w trzech czytelnich, zlokalizowanych odrębnie na terenie Kampusu Uczelni (Czytelnia główna, Czytelnia Pracowników Nauki, zwana Profesorską, Czytelnia Czasopism). Uzupełnieniem bazy bibliotecznej uczelni są zbiory książek i czasopism gromadzone w poszczególnych Instytutach Wydziału (np. Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków dysponuje zasobami bibliotecznymi w ilości 5 070 vol. i 11 tytułami czasopism).

Organizacja dostępu do zasobów bibliotecznych Uczelni w formie trzech czytelnich – odrębnie zlokalizowanych – nie jest optymalnym wzorem kształtowania biblioteki uczelni wyższej. Potencjalną poprawę tego stanu umożliwi realizowany proces koncentracji infrastruktury Wydziału w budynku przy ul. Podchorążych. Jednym z jego założeń jest stworzenie autonomicznej biblioteki Wydziału - koncepcję tę w opinii ZO PKA należy zrealizować.

Uzupełnianie i aktualizacja zasobów biblioteczno-informacyjnych realizowane są w oparciu o wnioski z procesu monitorowania prowadzonego przez Bibliotekę Politechniki Krakowskiej. Studenci i pracownicy mogą zgłaszać indywidualne zapotrzebowania zakupów pozycji literatury poprzez formularze dostępne na stronie Biblioteki. Ponadto cyklicznie – co 2 lata – weryfikowany jest wykaz czasopism sprowadzanych i prenumerowanych przez Bibliotekę.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne dostępne dla pracowników i studentów kierunku *architektura* – ich aktualność, zakresy tematyczne, zasięg językowy – obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach, odpowiadają potrzebom procesu uczenia i w pełni umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zróżnicowana struktura, liczba i powierzchnie pomieszczeń, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne - sale wykładowe, sale ćwiczeniowe i seminaryjne, specjalistyczne laboratoria i pracownie - odpowiadają potrzebom i specyfice kształcenia na kierunku *architektura*.

Pomieszczenia dydaktyczne wykorzystywane przez studentów i kadrę kierunku *architektura* są dobrze wyposażone w nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz w specjalistyczne pomoce dydaktyczne i narzędzia do pracy naukowej.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne kierunku są w zdecydowanym zakresie dostępne dla osób niepełnosprawnych. Bariery architektoniczne – występujące we fragmentach historycznych budynków – są systematycznie niwelowane w ramach kolejnych etapów prac modernizacyjnych.

Pracownicy i studenci kierunku *architektura* mają dostęp do systemu Biblioteki Politechniki Krakowskiej. Biblioteka dysponuje interdyscyplinarnym księgozbiorem oraz dostępem do baz elektronicznych. Warunki lokalowe Biblioteki oraz poziom ich wyposażenia technicznego ocenia się pozytywnie.

Infrastruktura i zasoby dydaktyczne, wykorzystywane przez studentów i kadrę kierunku *architektura*, zapewniają bardzo dobre warunki osiągania założonych celów i efektów uczenia się oraz prowadzenia badań naukowych z uczestnictwem w nich studentów. Rozwój i doskonalenie infrastruktury przebiega systematycznie w oparciu o wyniki cyklicznych przeglądów oraz uwagi i zapotrzebowania formułowane przez kadrę i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z samorządem i otoczeniem gospodarczym koordynowana jest przez powołany przez Dziekana Wydziału Architektury zespół: Pełnomocnika Dziekana ds. Współpracy z Samorządem i Otoczeniem Gospodarczym w Kraju i Zagranicą, specjalistą ds. administracji, specjalistą ds. finansów i logistyki i specjalistą ds. wizerunku i marketingu. W ostatnich pięciu latach podpisane zostały listy intencyjne oraz porozumienia będące deklaracjami współpracy Wydziału Architektury z miastami: Nowy Sącz, Oświęcim, Tarnów, Andrychów, Bochnia, Krynica, Jordanów, Szczucin, Wieliczka, Dębica, Jarosław. Współpraca prowadzona jest również z wieloma innymi miastami i gminami oraz otoczeniem gospodarczym (w tym przedsiębiorstwami): Sądecką Izbą Gospodarczą, Firmą „Wiśniowski”, Firmą „Norlys”, Chemobudową Kraków, Firmą ALUPROF, Agencją Nieruchomości. Przedstawiono wykaz samorządów i podmiotów gospodarczych regionu, z którymi prowadzona jest systematyczna współpraca.

W latach 2017-2018 wykonano 14 prac dyplomowych realizowanych z otoczeniem gospodarczym i 32 dyplomy z otoczeniem społecznym, na rzecz miast, gmin, instytucji. Regularnie prowadzone są też prace etapowe dla firm, developerów, samorządów w formie prac i konkursów koncepcyjnych.

Systematyczna i zróżnicowana jest współpraca Wydziału Architektury z Małopolską Okręgową Izbą Architektów. Umowa o współpracy została podpisana w październiku 2014 roku i realizowana jest m.in. poprzez udział architektów, członków Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów, w komisjach egzaminacyjnych kończących studia pierwszego i drugiego stopnia. Po każdej sesji organizowane jest spotkanie Władz Wydziału i egzaminatorów z Izby.

Drugim ważnym elementem współpracy jest program projektowych, zawodowych praktyk studenckich, które odbywają się w pracowniach członków Izby. System praktyk został opracowany przez Wydział Architektury i Okręgową Izbę Architektów.

Członkowie Izby, doświadczeni projektanci, prowadzą interesujący przedmiot *Negocjacje – czyli praktyczne aspekty zawodu architekta*, związany z realnym i bardzo złożonym charakterem zawodu architekta.

Powołana przez Dziekana Wydziału Rada Pracodawców obraduje co najmniej raz w roku i opiniuje programy studiów, w tym m.in. wprowadzenie projektowania zintegrowanego na studiach drugiego stopnia, wsparcie koncepcji i dofinansowania szkoły letniej Wydziału, organizację systemu praktyk studenckich. Rada Pracodawców bierze ponadto udział w dyskusji nad formą egzaminów dyplomowych, jakością przygotowania absolwentów i sposobem doskonalenia oferty programowej.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczo prowadzone są:

- wykłady, których celem jest zapoznanie się z produktami firm oraz możliwość ich zastosowania w realizowanych w ramach programu studiów zadaniach projektowych oraz w projektach dyplomowych (np. Firma Norlys, Firma Aluprof),
- konkursy na najciekawsze opracowanie projektowe w ramach współpracy z miastami i gminami (np. w roku akademickim 2016/2017 konkurs firmy „Wiśniowski”, Firma Norlys w 2016 r.),
- warsztaty przy współpracy z jednostkami samorządowymi i otoczeniem gospodarczym,
- cykliczne wystawy w Galerii Gil i Galerii Kotłownia nt. „Uczelnia – Samorząd – Biznes”, podczas których prezentowane są najciekawsze opracowania studentów, związane z projektami partnerskimi,
- wystawy w Miastach i Gminach: (Miasto Nowy Sącz na płycie Rynku, Oświęcim w Bibliotece Miejskiej, Tarnów w Sali Lustrzanej Urzędu Miasta Tarnów, Wieliczka, Szczucin).

Wydział Architektury prowadzi ponadto szeroką współpracę dydaktyczną i naukową z zagranicznymi, profesjonalnymi organizacjami architektonicznymi.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jak wynika z przedłożonego raportu samooceny dla kierunku, spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz analizy strony internetowej, duży wpływ na rozwój naukowy i dydaktyczny kierunku ma szeroko rozumiana współpraca z otoczeniem zewnętrznym, zarówno z jednostkami naukowymi, jak też z podmiotami gospodarczymi, czy władzami lokalnymi i samorządem. ZO PKA przedstawiono listę podpisanych umów o współpracy i realizacji projektów Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dotyczą one współpracy naukowej, badawczej, edukacyjnej.

Prowadzona jest także wymiana doświadczeń w zakresie treści i metod nauczania w celu dostosowania programu studiów do aktualnych wymogów. Ważny dla przyjętego systemu kształcenia na Wydziale jest ciągły kontakt z przedsiębiorstwami i organizacjami zawodowymi. Dużą pomocą służy Okręgowa Izba Architektów. Izba proponuje odbycie praktyk zawodowych, zatrudnienie absolwentów, organizuje szkolenia, uczestniczy w procesie dyplomowania. Przy jej współpracy organizowane są konferencje naukowe i szkolenia bezpośrednio dedykowane studentom.

Część z przedłożonych prac dyplomowych wykonywanych zostało na zlecenie firm zewnętrznych. Wszystkie prace oceniono pozytywnie.

Przeprowadzone podczas oceny programowej spotkania oraz udostępnione materiały potwierdzają wszechstronną i stałą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym,

mającym wpływ na kształtowanie celów i potrzeb koniecznych do realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów oczekiwanych efektów uczenia się. W wielu przypadkach współpraca jest pogłębiona i przekłada się na długofalowe zaangażowanie we wzajemną współpracę, która jest wymierną korzyścią dla obu stron i może stanowić modelowe rozwiązanie.

Rynek pracy projektowej i realizacyjnej jest elementem stale zmieniającym się i dostosowującym do potrzeb rozwijającej się gospodarki kraju i regionu. Bieżąca współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym przypadku praktykami projektantami i wykonawcami a także samorządami i jednostkami badawczymi przynosi konieczność ustawicznego doskonalenia programu studiów, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia kadry Wydziału.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Formułowanie tematów prac badawczych, zakresu merytorycznego modułów programu studiów, tematów prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich w odpowiedzi na realne problemy wymagające systemowych rozwiązań - podejmowane we współpracy ze środowiskiem zawodowym architektów oraz samorządami miasta Krakowa i miast okolicznych.

Członkowie Okręgowej Izby Architektów, doświadczeni projektanci, prowadzą przedmiot *Negocjacje – czyli praktyczne aspekty zawodu architekta*, związany z realnym i bardzo złożonym charakterem zawodu architekta.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie kształcenia na ocenianym kierunku odgrywa bardzo istotną rolę na każdym etapie edukacji architektonicznej i na każdym stopniu studiów. Jest jednym z istotnych motorów rozwoju, zarówno w realizowanej obecnie koncepcji kształcenia, jak i w planach rozwoju tego kierunku. Wynika to po części z charakteru zawodu architekta jako zawodu otwartego, wolnego, mogącego być dziś z powodzeniem wykonywanego zarówno w kraju, jak i poza jego granicami, a poznawanie przestrzeni architektury, recepcja jej wartości – kulturowej i przyrodniczej – jest podstawą procesu poznawczego architekta i podstawą budowania przez niego własnego i uniwersalnego systemu wartości. Wydział ma poza tym, ze względu na swoją tradycję uniwersytecką oraz położenie w środowisku o wybitnych walorach kulturowych, warunki temu umiędzynarodowieniu bardzo sprzyjające. Jest otwarty na świat i kontakty od zawsze. Ma też wszelkie warunki do systematycznego podnoszenia stopnia tego umiędzynarodowienia.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku *architektura* realizowane jest w dwóch obszarach:

- tworzenie oferty dydaktycznej w językach obcych,
- wymiana międzynarodowa studentów i kadry naukowej.

Zakres oferty dydaktycznej w językach obcych (głównie w języku angielskim) uwzględnia przede wszystkim wymagania wynikające z realizacji programów wymiany międzynarodowej, szczególnie Erasmus+ i CEEPUS oraz umów bilateralnych. Studentom przyjeżdżającym na

Wydział prowadzący oceniany kierunek studiów (na semestr lub rok) oferowane są kursy prowadzone w języku angielskim, wykłady, seminaria, laboratoria komputerowe oraz zajęcia projektowe. Umożliwiają one konfigurowanie indywidualnych planów zajęć, zgodnych z wymogami uczelni partnerskich. Studenci zagraniczni korzystają również z indywidualnych konsultacji w języku niemieckim, francuskim, hiszpańskim i włoskim. Rozbudowana oferta dydaktyczna w języku angielskim dla obcokrajowców jest realizowana we wszystkich Instytutach Wydziału. Oferta dydaktyczna WA w swojej części ogólnej (wykłady, przedmioty artystyczne i blok przedmiotów technicznych) jest dostępna również dla studentów zagranicznych przyjeżdżających na inne wydziały PK oraz inne uczelnie krakowskie. Zawsze istnieje też możliwość korzystania przez studentów zagranicznych z indywidualnych konsultacji w języku niemieckim, francuskim, hiszpańskim i włoskim. Należy stwierdzić, iż oferta kursów prowadzonych w języku angielskim jest dynamiczna w reagowaniu na potrzeby innych uczelni i ich swoiste wymagania programu studiów. Ma charakter dostosowawczy z możliwością budowania różnych konfiguracji treści, szczególnie w modułach teoretyczno-praktycznych z projektowania. Jest ponadto stale poszerzana i wzbogacana o nowe przedmioty. W roku akademickim 2012/2013 na kierunku *architektura* uruchomiono studia drugiego stopnia w języku angielskim: Masters's Degree Studies in Architecture in English (M.Sc. in Arch. in English). Są one oferowane absolwentom studiów inżynierskich pierwszego stopnia na kierunku *architektura* (BA in Architecture) z kraju i z zagranicy, początkowo jako program pilotażowy (w ramach grupy dziekańskiej), a od roku akademickiego 2013/2014, jako oferta dydaktyczna z w odrębnym trybem rekrutacji i własnym limitem miejsc. Ich program i efekty kształcenia są tożsame z programem prowadzonym w języku polskim oraz posiadają akredytację: Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych akredytację Europejską, a także akredytację Royal Institute of British Architects. Realizacja programu odbywa się w całości w nowej formie zintegrowanego systemu modułowego, na który składają się: 4 moduły projektowania zintegrowanego, 2 moduły teoretyczne oraz moduł dyplomowy. Jego konstrukcja zakłada integrację zadań projektowych, zblokowanych podczas 3 dni zajęć w tygodniu oraz warsztatowy system pracy w tzw. studiu projektowym. Model takiego kształcenia daje właściwą koncentrację zadań projektowych w warunkach rzeczywistego środowiska zawodowego architekta. W realizacji tego programu studiów uczestniczą pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału oraz wykładowcy z uczelni zagranicznych (między innymi z Włoch, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, USA).

Wymiana międzynarodowa studentów na kierunku *architektura* realizowana jest w ramach programów wymian międzynarodowych: Erasmus+, CEEPUS, POWER oraz w ramach umów bilateralnych. W tych formach umiędzynarodowienia procesu kształcenia uczestniczy największa liczba studentów w skali Uczelni. Oferta Programu Erasmus+ dla studentów polskich umożliwia tzw. dwukrotną mobilność tzn. jednorazowy wyjazd na studia i jednorazowy wyjazd na 2 miesięczne praktyki zawodowe w zagranicznych biurach architektonicznych.

Wydział przyjmuje również rokrocznie studentów zagranicznych studiów częściowych, którzy realizują program nauczania indywidualnie dostosowany do ich zapotrzebowania oraz zgodny z wymogami uczelni partnerskich. Z oferty tych studiów korzystają studenci wszystkich stopni studiów. Obecnie w ramach 88 umów bilateralnych z uczelniami europejskimi w programie Erasmus+ i CEEPUS bierze udział ponad 220 studentów rocznie (około 100 wyjeżdżających i ponad 120 przyjeżdżających). W ramach innych umów międzynarodowych (z USA, Australią, Meksykiem, Chinami, Koreą Południową, Tajwanem i Singapurem) uczestniczy corocznie ponad 50 studentów (około 35 przyjeżdżających i 15 wyjeżdżających). To bardzo duża liczba, plasująca Wydział w czołówce krajowej. Na Wydział przyjeżdżają również studenci wskazani przez IAESTE w celu odbycia praktyk. Łączna liczba studentów

zagranicznych studiujących na Wydziale w każdym semestrze utrzymuje się na poziomie ok. 120 osób.

Studenci kierunku *architektura* korzystający z programów wymiany międzynarodowej korzystają również z możliwości wykonywania prac dyplomowych z podwójnym promotorstwem tzn. promotor z Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej oraz współpromotor z uczelni partnerskiej lub odwrotnie. Umowy tego typu realizowane są m.in. z: HTW Dresden, FH Münster, Università degli Studi di Firenze, Bauhaus Universität Weimar, Universität Stuttgart, UACEG Sofia, FH Münster, FH Hildesheim.

Bardzo istotną formą umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Wydziale jest - zapoczątkowana w roku 1992 - współpraca z College of Architecture and Design, University of Tennessee. Jednym z jej elementów jest wymiana na poziomie 10-15 studentów. Podobna liczba studentów wyjeżdża na jednosemestralne studia do Stanów Zjednoczonych, gdzie realizują obowiązujący na Uniwersytecie Tennessee program studiów. Co ważne dla edukacji integralnej, wybór semestru letniego, w którym zajęcia akademickie kończą się w maju, pozwala studentom polskim na przedłużenie ich pobytu w Stanach Zjednoczonych i realizowanie praktyk architektonicznych w biurach Nowego Jorku, Chicago, Bostonu i innych miast amerykańskich. Taka praktyka daje bardzo dużo korzyści i samym studentom, i ich Uczelni.

Od roku akademickiego 2017/2018, ze względu na duże zainteresowanie ze strony Uczelni z Chin, „Program Tennessee” jest oferowany zarówno w semestrze letnim, jak i zimowym. W programie uczestniczą również studenci polscy, co realizuje postulat partnerów z USA i Chin dotyczący integracji w procesie dydaktycznym studentów amerykańskich, chińskich i polskich. Jak stwierdzono podczas wizytacji studenci ocenianego kierunku są bardzo dobrze przygotowani do podjęcia studiów zagranicznych w językach obcych, szczególnie w języku: angielskim, niemieckim i francuskim m.in. dzięki lektoratom, które są obowiązkową częścią programu kształcenia. Weryfikacja i ocena kompetencji językowych dokonuje się m.in. na podstawie egzaminu językowego, przeprowadzanego cyklicznie przez lektorów ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Kwalifikują oni studentów na wyjazd na studia częściowe w danym roku akademickim. Studenci wyjeżdżający weryfikują również swoje umiejętności - przed i po wyjeździe - przechodząc przez internetowy test językowy OLS.

Obok studenckiej, realizowana jest także dydaktyczna wymiana kadry naukowej. Kadra Wydziału współpracuje z uczelniami zagranicznymi i ośrodkami naukowymi, w zakresie dydaktycznym (cykliczne i jednorazowe wykłady, warsztaty) i naukowo-badawczym (konferencje, seminaria, granty, programy badawcze, wyjazdy studialne, publikacje).

Inicjatywy w zakresie internacjonalizacji są na Wydziale i Uczelni bardzo bogate i właściwie zesterowane kompetencyjnie. O tym może na przykład świadczyć podjęta współpraca w ramach Konsorcjum, w skład którego wchodzi: Cracow University of Technology (Polska), Industrial Research Institute for Automation and Measurements PIAP (Polska), HUST – Huazhong University of Science and Technology (Chiny), czy choćby przygotowany przez Wydział program i nabór do Międzynarodowej Szkoły Letniej.

W realizacji programu w języku angielskim, starając się dostosować także do standardów międzynarodowych stosowanych w innych szkołach architektury, Wydział korzysta z edukacyjnych wzorców zachodnich. Wprowadzono system modułowy, w ramach którego zajęcia prowadzi kadra dydaktyczna Wydziału oraz nauczyciele z uczelni zagranicznych. Ten model edukacyjny ma być również docelowo zastosowany na Wydziale przy realizacji studiów na II stopniu kształcenia w języku polskim. Przyczynia się to do podnoszenia poziomu internacjonalizacji kształcenia, sprzyjając również otwarciu się Wydziału na świat. Daje też większą swobodę w budowaniu szerokiej oferty studiów dla studentów zagranicznych.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia podlega systematycznej ocenie poprzez auto-ocenę prowadzoną przez osoby odpowiedzialne za ten proces i zajmujące się jego koordynacją, także z udziałem studentów. Przebieg studiów częściowych jest systematycznie monitorowany przez koordynatorów oraz pracowników naukowych polskich i zagranicznych, w ramach programów mobilności tzw. *monitoring mobility*. Wprowadzony jest też system ankietyzacji. Studenci przyjeżdżający oceniają ofertę Wydziału i Uczelni w ankiecie wypełnianej na końcu swojego pobytu. Kwalifikacje kadry naukowej są systematycznie oceniane i weryfikowane poprzez ankiety ocen pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych.

Szerokie otwarcie na świat i mądrze zorientowany proces internacjonalizacji kształcenia sprawia, że Wydział cieszy się wielkim uznaniem ze strony prestiżowych, międzynarodowych i krajowych instytucji akredytacyjnych. Kompetencje badawcze i projektowe kadry, powszechne komunikowanie się w języku obcym, udział w nauczaniu kadry z zagranicy i wysokie kompetencje społeczne, niezbędne w tej działalności, tworzą bardzo dobre warunki do edukacji.

Wydział jest też od roku 2012 członkiem w European Association for Architectural Education, co potwierdza o jego otwartości na konfrontację myśli i wymianę doświadczeń z środowiskami akademickimi w skali międzynarodowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizowane na WA różnorodne formy umiędzynarodowienia procesu kształcenia odpowiadają misji oraz strategicznym celom Politechniki Krakowskiej. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest bardzo bogaty i rozległy. Jest w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Na Wydziale stworzono bardzo duże możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku *architektura*. Wydział prowadzi aktywną współpracę z uczelniami zagranicznymi i ośrodkami naukowymi, w zakresie zadań dydaktycznych (nauczanie, warsztaty), naukowych (konferencje i seminaria - organizacja i udział) i badawczych (granty, programy badawcze, wyjazdy studialne, publikacje). Inicjatywy w zakresie internacjonalizacji są właściwie zesterowane kompetencyjnie.

Wydział ma bardzo dobrze rozbudowaną ofertę kursów prowadzonych w języku angielskim, dedykowanych studentom przyjeżdżającym na studia częściowe (semestralne lub roczne), w ramach programów wymian międzynarodowych, szczególnie Erasmus+ i CEEPUS oraz umów bilateralnych. W ich realizacji Wydział zapewnia możliwość kształtowania indywidualnego, elastycznego planu zajęć dla każdego studenta, umożliwiając zarazem realizację programu zgodnego z wymogami uczelni partnerskich. Oferta ta ma charakter dynamiczny w reagowaniu na potrzeby innych uczelni i ich swoje programy studiów. Jest dostosowawcza z możliwością budowania różnych konfiguracji treści, szczególnie w modułach teoretyczno-praktycznych z projektowania. Jest stale poszerzana i wzbogacana o nowe przedmioty. Daje też możliwość korzystania przez studentów zagranicznych z indywidualnych konsultacji w języku niemieckim, francuskim, hiszpańskim i włoskim.

Na Wydziale realizowane są studia drugiego stopnia w języku angielskim: Masters's Degree Studies in Architecture in English (M.Sc. in Arch. in English). Wydział daje możliwość wykonywania prac dyplomowych z podwójnym promotorstwem (promotor z WAPK i współpromotor z uczelni partnerskiej lub odwrotnie).

Wydział ma obecnie największą wymianę dydaktyczną w skali Uczelni. W ramach Programu Erasmus+ studenci polscy mogą na każdym stopniu kształcenia zrealizować dwie wymiany, obejmujące jeden wyjazd na studia i jeden wyjazd na 2 miesięczne praktyki zawodowe,

w zagranicznych biurach architektonicznych. Wydział przyjmuje również rokrocznie studentów zagranicznych studiów częściowych, którzy realizują program nauczania indywidualnie dostosowany do ich zapotrzebowania oraz zgodny z wymogami uczelni partnerskich. Obecnie w ramach 88 umów bilateralnych z uczelniami europejskimi w Programie Erasmus+ i CEEPUS studiuje 220 osób rocznie. W wymianach realizowanych w ramach innych umów międzynarodowych uczestniczy corocznie ponad 50 studentów. To bardzo duże liczby, plasujące Wydział w czołówce krajowej.

Wydział przyjmuje również corocznie studentów zagranicznych na praktyki wskazanych przez IAESTE. Utrzymuje się tutaj również wysoka liczba ok. 120 studentów zagranicznych studiujących na WAPK w każdym semestrze i coraz więcej studentów przyjeżdżających na cały rok akademicki

Aktywność studentów i pracowników kierunku *architektura* zmierzająca do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, koncentruje się głównie na wykorzystywaniu możliwości programów wymiany Erasmus+, CEEPUS oraz w oparciu o umowy bilateralne. Władze i kadra kierunku *architektura* nawiązują i rozwijają współpracę bilateralną z uczelniami z Europy, Azji, Stanów Zjednoczonych. Dokonuje się ona w ramach: realizacji procesu dydaktycznego, prowadzenia badań naukowych, opracowywania publikacji naukowych, organizacji konferencji naukowych, szkół letnich, warsztatów, staży i praktyk. Na Wydziale realizowany jest od 1992 r. „Program Tennessee”, w ramach umowy o współpracy podpisanej przez Politechnikę Krakowską z College of Architecture and Design, University of Tennessee w Knoxville. Wydział przyjmuje również corocznie studentów zagranicznych na praktyki wskazanych przez IAESTE. Utrzymuje się tutaj również wysoka liczba studentów zagranicznych studiujących na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów.

Szerokie otwarcie Wydziału na świat, a także wysokie kompetencje badawcze i projektowe kadry, powszechne komunikowanie się w języku obcym, udział w nauczaniu kadry z zagranicy, stworzyły bardzo dobre warunki do internacjonalizacji i międzynarodowej wymiany myśli i doświadczeń. Tworzą płaszczyznę międzynarodowej edukacji architektonicznej, zbudowanej na kanwie zespolenia teorii i praktyki architektonicznej.

Wysoki poziom wieloletnich kontaktów kadry naukowej kierunku *architektura* z uczelniami zagranicznymi daje podstawę do skutecznych starań o uzyskiwanie przez Wydział akredytacji o randze międzynarodowej - efektywność tych starań stymuluje wysokie zainteresowanie studiami na kierunku *architektura* prowadzonym na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej studentów z uczelni europejskich, azjatyckich i ze Stanów Zjednoczonych.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia podlega systematycznej ocenie. Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, są produktywne. Wyniki tych ocen i przeglądów są wykorzystywane w polityce zrównoważonego rozwoju tego umiędzynarodowienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Elastyczne, zindywidualizowane traktowanie oferty programowej skierowanej dla studentów zagranicznych, co umożliwia jednoczesną realizację programu zgodnego z wymogami uczelni partnerskich oraz reagowanie na potrzeby programowe uczelni zagranicznych.
2. Wprowadzenie modułowego systemu kształcenia, w ramach którego zajęcia prowadzi wspólnie kadra Wydziału i uczelni zagranicznych. To model niespotykany na innych kierunkach *architektury* w kraju.

3. Możliwość wykonywania prac dyplomowych z podwójnym promotorstwem tzn. promotor z Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej oraz współpromotor z uczelni partnerskiej lub odwrotnie. Umowy tego typu realizowane są m.in. z: HTW Dresden, FH Münster, Università degli Studi di Firenze, Bauhaus Universität Weimar, Universität Stuttgart, UACEG Sofia, FH Münster, FH Hildesheim.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci ocenianego kierunku pozytywnie oceniają opiekę i wsparcie, które oferuje im jednostka. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas konsultacji, których terminy są dostosowane do planu zajęć. Ponadto, kontakt z prowadzącymi jest możliwy poprzez pocztę elektroniczną. Pozytywna ocena dotyczy także kontaktu z Władzami Wydziału, którym studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i opinie oraz liczyć na pomoc i wsparcie.

Program studiów znajdujący się na stronie internetowej jest kompletny i stanowi odpowiednie źródło informacji o procesie kształcenia. Zawiera niezbędne informacje o przedmiotach na poszczególnych semestrach, formach kształcenia i zaliczenia, wymiarze godzin i liczbie punktów ECTS. Karty przedmiotów zawierają informacje o efektach kształcenia, formach kształcenia, a także zakresie literatury podstawowej i uzupełniającej.

Materiały dydaktyczne niezbędne w procesie kształcenia studenci otrzymują od prowadzących w formie elektronicznej i, w ocenie studentów, są one kompleksowe i odpowiednio dostosowane do ich potrzeb, ułatwiając realizację założonych efektów kształcenia. Ponadto prowadzący wskazują literaturę, z której studenci mogą korzystać w celu uzupełnienia treści przekazywanych podczas zajęć dydaktycznych.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię o wsparciu administracyjnym. W ich opinii zarówno godziny pracy, kompetencje pracowników, jak i stosunek pracowników do studentów są właściwe.

Studenci ocenianego kierunku posiadają informacje na temat wsparcia materialnego, oferowanego na uczelni. Forma i zasady przyznawania stypendiów rektora dla wybitnych studentów są, w ich opinii, zrozumiałe oraz dostępne. Dodatkowymi formami motywowania studentów jest zachęcanie do udziału w konkursach, np. organizowanych przez podmioty zewnętrzne konkursach na najlepszą pracę dyplomową. Formuła konkursowa stosowana jest także jako dodatkowa metoda oceny prac projektowych realizowanych na zajęciach – autorzy najlepszych prac otrzymują nagrody pieniężne od podmiotów zewnętrznych.

Istotnym aspektem dotyczącym wsparcia w procesie kształcenia jest umożliwienie studentom odpowiedniego kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie w tym zakresie poprzez funkcjonujące na uczelni Biuro Karier. Podstawową formą pomocy oferowanej przez Biuro jest indywidualne doradztwo zawodowe, dzięki któremu studenci dowiadują się jak poruszać się na rynku pracy, otrzymują pomoc w zakresie m.in. pisania CV, listu motywacyjnego, czy przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Ponadto, studentom oferowane są szkolenia i warsztaty prowadzone przez specjalistów z Biura Karier, których zakres tematyczny obejmuje kompetencje miękkie. W ramach projektu „PIKAP – Programowanie Indywidualnych Kompetencji Absolwentów Politechniki” realizowanego przez Biuro Karier PK, studenci mają możliwość uczestnictwa w indywidualnych konsultacjach oraz szkoleniach prowadzonych również przez pracowników innych jednostek. Istotnym jest fakt, że tematyka prowadzonych zajęć zawiera również aspekty

przedsiębiorczości – studenci zdobywają wiedzę na temat zakładania działalności gospodarczej i start up'ów. Biuro Karier organizuje także spotkania studentów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz Inżynierskie Targi Pracy Politechniki Krakowskiej, podczas których studenci mają możliwość zapoznania się z działalnością potencjalnych pracodawców. Na stronie internetowej Biura Karier zamieszczona jest baza stron z ofertami pracy oraz lista firm współpracujących z Uczelnią. W opinii studentów wsparcie w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które otrzymują, odpowiada ich potrzebom.

Dodatkowym elementem wsparcia studentów w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest uczestnictwo Wydziału Architektury w projekcie POWER, dzięki czemu realizowany jest projekt „Zaprojektowany na sukces zawodowy – kompetencje zamawiane dla Architektów”. W ramach programu, studenci mogą brać udział w certyfikowanych kursach, warsztatach specjalistycznych, terenowych oraz krajowych i zagranicznych wyjazdach studyjnych.

Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione wsparcie Biura ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością. Pomoc oferowana studentom jest spersonalizowana. Możliwości wsparcia dotyczą m.in. usługi tłumacza migowego, dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, opiekę asystenta osoby z niepełnosprawnością, wypożyczanie niezbędnego sprzętu. Studenci z niepełnosprawnościami mogą również ubiegać się o indywidualny plan studiów oraz dostosowanie form weryfikacji efektów uczenia się do ich potrzeb (wydłużony czas egzaminu, zmiana terminu, zmiana formy z pisemnej na ustną lub odwrotnie). Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych prowadzi także szereg szkoleń dla pracowników Uczelni, które podnoszą ich kompetencje z zakresu pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Wsparcie oferowane przez Uczelnię obejmuje nie tylko studentów z niepełnosprawnościami, ale również wszystkich studentów spotykających się z trudnościami podczas studiowania. Uczelnia zapewnia także nieodpłatną pomoc psychologiczną.

Na Wydziale Architektury funkcjonują 22 studenckie koła naukowe. Koła mogą otrzymywać wsparcie finansowe z środków Władz Uczelni. Środki przyznawane są na podstawie wniosków składanych przez kierownika jednostki. Studenci działający w kołach nawiązują też współpracę z podmiotami zewnętrznymi, od których otrzymują środki finansowe na realizację projektów. Działające na Wydziale studenckie koła naukowe biorą udział w międzynarodowych warsztatach, konkursach oraz konferencjach naukowych. Z informacji uzyskanych od przedstawicieli kół naukowych wynika, że Wydział zapewnia dostęp do infrastruktury adekwatny do ich potrzeb. Prace kół są monitorowane przez opiekunów, którzy w opinii studentów, są zaangażowani i pomocni oraz są znaczącym wsparciem merytorycznym. Opiekunowie kół zajmują się również kwestiami finansowymi związanymi m.in. z wyjazdami na konferencje naukowe.

Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego. Organ ten działa na rzecz studentów Wydziału oraz współpracuje z Władzami Wydziału w zakresie zgłaszania uwag do programów studiów. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO PKA poinformowali, że otrzymywane wsparcie jest odpowiednie do potrzeb.

Centrum Sportu i Rekreacji Politechniki Krakowskiej wzmacnia zainteresowania studentów kulturą fizyczną i aktywnością sportową. Mobilizowanie do rywalizacji sportowej na różnych poziomach współzawodnictwa (w grupach, na wydziałach, między wydziałami, m.in. Małopolska Liga Akademicka, Akademickie Mistrzostwa Polski) zachęca szczególnie predysponowanych studentów do udziału w zajęciach specjalistycznych grup sportowych. Centrum Sportu promuje zdrowy styl życia realizując projekt "Aktywny Inżynier".

Istotnym aspektem w zakresie monitorowania rozwoju i doskonalenia systemu wsparcia studentów jest regularnie prowadzona ocena zajęć dydaktycznych dokonywana poprzez ankiety w wersji elektronicznej (ocena wszystkich zajęć prowadzonych w semestrze). Studenci

w ankietach mogą oceniać jakość prowadzenia zajęć przez poszczególnych nauczycieli akademickich, sposób weryfikacji efektów uczenia się oraz stosunek prowadzącego do studentów. Formularz ankiety zawiera pytania zamknięte ze skalą punktową oraz pozostawia miejsce na swobodną wypowiedź. Procentowe wyniki ankietyzacji udostępniane są Wydziałowej Radzie Samorządu Studentów. Wydział prowadzi także ocenę pracy dziekanatu, w której studenci mogą wyrazić opinię m.in. na temat organizacji pracy dziekanatu, godzin przyjęć, stosunku pracowników do studentów, a także dostępność niezbędnych informacji. Dodatkową formą oceny wpływającej na rozwój i doskonalenie systemu wsparcia w jednostce jest podsumowanie dotyczące zarówno programu studiów, dostępu do informacji, systemu wsparcia oraz dodatkowych uwag przygotowywane przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów i przedstawiane na odbywającej się raz do roku Radzie Wydziału poświęconej dydaktyce.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA posiadali informacje o wszystkich wyżej wymienionych formach oceny procesu kształcenia. Ponadto, jako możliwość zgłaszania uwag i opinii wymienili także kontakt z Władzami Wydziału oraz Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie kształcenia realizowane są kompleksowo. Studenci otrzymują wsparcie w zakresie zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które jest, w ich opinii, odpowiednie oraz zorientowane na ich potrzeby. System wsparcia osób z niepełnosprawnościami funkcjonuje prawidłowo. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w działalności w kołach naukowych oraz samorządzie studenckim. System skarg, próśb i zażaleń działa sprawnie i jest, w opinii studentów, klarowny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach na kierunku *architektura* znajdują się na stronach internetowych Wydziału oraz stronach poszczególnych instytutów, katedr i zakładów. Wszystkie informacje są dostępne, bez ograniczeń, dla szerokiego grona odbiorców (kandydaci na studia, studenci, pracodawcy).

Informacje dla kandydatów na studia, w tym zasady rekrutacji, dostępne są w zakładce *rekrutacja*. Na tej stronie znajduje się Informator dla kandydatów (do pobrania w formacie pdf), harmonogram rekrutacji i wskaźniki rekrutacyjne. Kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów oraz terminarz

procesu przyjęć na studia są dostępne z witryny wydziałowej po przekierowaniu na stronę rekrutacji znajdującą się w serwisie ogólnouczelnianym Uczelni. W zakładce *studenci* znajdują się m.in. Regulamin studiów, informacje o współpracy międzynarodowej (w tym o programie Erasmus i Tennessee), pomocy materialnej, praktykach, informacje niezbędne dla studentów z niepełnosprawnościami. Dodatkowo informacje o działalności kół naukowych, plan zajęć oraz tzw. informacje bieżące. W zakładce *studia* znajdują się: program studiów (program jest kompletny i zawiera niezbędne informacje o procesie kształcenia: przedmiotach realizowanych na poszczególnych semestrach, formach kształcenia i zaliczenia, wymiarze godzin i liczbie punktów ECTS), kierunkowe efekty kształcenia, standardy kształcenia oraz sylabusy przedmiotów. Organizacja semestrów dyplomowych, listy promotorów inżynierskich i magisterskich prac dyplomowych, przepisy szczegółowe dotyczące uzyskiwania dyplomów ukończenia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia znajdują się w zakładce *studenci /dyplomy*. Na stronie internetowej dostępne są również informacje o uzyskiwanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych oraz o możliwościach dalszego kształcenia (studia podyplomowe, studia III stopnia).

Obecna strona internetowa powstała w 2014 roku, a jej wygląd oraz zakres i poziom szczegółowości dostępnych informacji podlegają okresowej aktualizacji zgodnie z potrzebami poszczególnych grup odbiorców. W ramach tych działań przeprowadzono m.in. ankietę internetową adresowaną do studentów kierunku (początek 2018 r.), a jej wyniki uwzględniono w ostatniej reorganizacji witryny przeprowadzonej w marcu 2019 r. Omawiana strona internetowa dostępna jest również w wersji anglojęzycznej. Aktualne informacje publikowane są ponadto przez jednostkę na portalach społecznościowych, w tym Facebook. Platformą informacyjną jest także wewnętrzny system Politechniki Krakowskiej służący jako wirtualny dziekanat, w którym studenci mają dostęp do informacji dotyczących efektów kształcenia przypisanych poszczególnym przedmiotom czy metod kształcenia. Platforma ta zawiera również uczelniany system poczty elektronicznej.

W ocenie Zespołu Oceniającego Wydział zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym prawidłowy dostęp do informacji o programie studiów i warunkach jego realizacji. Zdanie to podzielili również obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci. Wydział monitoruje aktualność i kompleksowość informacji o studiach, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia jakości informacji o studiach. Wydział prowadzi ocenę pracy dziekanatu, w której studenci mogą wyrazić opinię m.in. na temat organizacji pracy dziekanatu, godzin przyjęć, stosunku pracowników do studentów oraz ocenić dostęp do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym (kandydaci na studia, studenci, pracodawcy) publiczny dostęp do informacji, które są aktualne, kompleksowe i zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców. Na stronie Internetowej Wydziału znajdują się informacje o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, zasadach dyplomowania oraz wsparciu w procesie uczenia się, przyznawanych kwalifikacjach i możliwościach dalszego kształcenia. Kompleksowość i aktualność informacji są na bieżąco monitorowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia został wprowadzony Zarządzeniem nr 53 Rektora Politechniki Krakowskiej z dnia 1 października 2013 r., znak R.0201-64/13, w sprawie wprowadzenia procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem *architektura*, w tym w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia, sprawuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (dalej: WKJK), w skład której wchodzi również przedstawiciel studentów. Propozycje zmian w programie studiów są konsultowane zarówno w ramach prac prowadzonych przez WKJK, jak i Wydziałową Komisję ds. Dydaktyki, Studiów Doktoranckich i Akredytacji. Działania ww. gremiów obejmują czynności zdefiniowane w obowiązujących na Wydziale procedurach, w tym m.in. *Procedurze uruchomienia nowego kierunku studiów*, *Procedurze kontroli programów kształcenia*, *Procedurze organizacji i nadzoru nad sesjami egzaminacyjnymi*, *Procedurze kontroli organizacji i przebiegu studenckich praktyk zawodowych* oraz *Procedurze nadzoru nad jakością prac i egzaminów dyplomowych*. Przedstawiciele Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego mają możliwość zgłaszania do wymienionych komisji swoich uwag i postulatów.

Nadzór organizacyjny nad ocenianym kierunkiem również znajduje się w kompetencjach WKJK, a jego prawidłowe funkcjonowanie także jest regulowane odpowiednimi procedurami. Są to: *Procedura kontroli archiwizacji dokumentacji stopnia osiągnięcia efektów kształcenia*, *Procedura kontroli infrastruktury dydaktycznej i badawczej* oraz *Procedura oceny pracy dziekanatu/sekretariatu jednostki dydaktycznej przez studentów*.

ZO PKA przedstawiono przykładowe raporty pokontrolne, w tym dotyczące archiwizacji dokumentacji stopnia osiągnięcia efektów kształcenia oraz nadzoru nad jakością prac i egzaminów dyplomowych (zgodność procesu dyplomowania z przepisami szczegółowymi). Z przedstawionych dokumentów wynika, że osoby kontrolujące nie miały uwag co do archiwizacji prac studenckich będących podstawą osiągnięcia ocen formujących i podsumowujących, archiwizacji ocen ani przeprowadzania egzaminów dyplomowych.

Zatwierdzanie programów studiów i zmiany w realizowanych programach dokonywane są w sposób formalny, zgodnie z *Procedurą uruchomienia nowego kierunku studiów*, *Procedurą kontroli programów kształcenia* oraz *Procedurą kontroli i modyfikacji liczby punktów ECTS*. Działania podejmowane na rzecz doskonalenia programu studiów, wynikające z wniosków Samorządu Studenckiego, Rady Pracodawców oraz pozostałych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są dyskutowane na posiedzeniach WKJK, analizowane przez Dziekana i Prodziekana ds. Nauczania i Akredytacji Studiów, a następnie opiniowane przez Komisję ds. Dydaktyki, Studiów Doktoranckich i Akredytacji. Pozytywnie zaopiniowane inicjatywy są przedstawiane Radzie Wydziału w formie projektów uchwał. Decyzje o zatwierdzaniu nowych i wprowadzaniu zmian do już istniejących programów podejmuje Rada Wydziału. Samodzielnie ustala ona ponadto i nadzoruje, niezastrzeżone dla Senatu Uczelni, Ustawą i Statutem, kierunki działalności dydaktycznej i naukowej.

Zasady rekrutacji na kierunek *architektura* podlegają uregulowaniom uczelnianym zawartym w odpowiednich Uchwałach Senatu Politechniki Krakowskiej.

Wymagania stawiane kandydatom na kierunek *architektura* oraz warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia określają stosowne uchwały Senatu Uczelni. Obecnie

obowiązuje *Uchwała Senatu Politechniki Krakowskiej nr 28/d/05/2018 z 23 maja 2018 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020. Zasady przyjęć laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich na studia pierwszego stopnia rozpoczynające się w roku akademickim 2019/2020 określone są Uchwałą Senatu Politechniki Krakowskiej nr 30/d/05/2018 z 23 maja 2018 r. w sprawie zasad przyjęć laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich na pierwszy rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020.*

Ocena programu studiów, w tym efektów kształcenia oraz weryfikacja wdrożenia wyników ewaluacji programów kształcenia (m.in. obejmująca analizę programów kształcenia pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz przyjętymi efektami kształcenia) odbywa się zgodnie z *Procedurą kontroli programów kształcenia*. Wyniki okresowych przeglądów programów oraz opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są omawiane na corocznych posiedzeniach Rady Wydziału poświęconych sprawom dydaktycznym, których tematyka obejmuje:

- wnioski z przeglądu dydaktycznego,
- opinie i postulaty Samorządu Studenckiego,
- opinie Rady Pracodawców (formułowane na spotkaniach kolegium Dziekańskiego z Radą Pracodawców),
- opinie Rady Młodych,
- opinie z obserwacji egzaminatorów zewnętrznych,
- wnioski z analiz ankiet studenckich,
- wnioski z hospitacji,
- wnioski wynikające z cyklicznych wystaw projektów oraz obron projektów i prac dyplomowych.

Wspomniane wnioski z analiz ankiet studenckich formułowane są w następstwie przeprowadzanej w każdym semestrze studenckiej oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej poprzez ankiety w wersji elektronicznej (jakość prowadzenia zajęć przez poszczególnych nauczycieli akademickich, sposób weryfikacji efektów uczenia się, stosunek prowadzącego do studentów). Formularz ankiety zawiera pytania zamknięte ze skalą punktową oraz pozostawia miejsce na swobodną wypowiedź. Procentowe wyniki ankietyzacji udostępniane są Wydziałowej Radzie Samorządu Studentów.

ZO PKA przedstawiono przykładowe wyniki raportu pokontrolnego z weryfikacji stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia, z których wynika, że osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli nie miały uwag do sposobów weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów, oraz że osiągnięto efekty kształcenia w stopniu, jaki umożliwił zakres godzinowy przedmiotu.

Na Wydziale Architektury funkcjonuje Rada Pracodawców, której zadaniem jest wyrażanie opinii na temat dostosowania programów studiów i założonych efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw społecznych oczekiwanych od absolwentów kierunku.

Wpływ interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów realizowana jest między innymi poprzez działalność ww. Rady Pracodawców czy zapraszanie członków Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów, którzy pełnią opinie obserwatorów zewnętrznych (monitorujących proces przeprowadzania egzaminów dyplomowych) jak i egzaminatorów zewnętrznych (biorących czynny udział w egzaminach dyplomowych).

ZO PKA przedstawiono przykładowe raporty obserwatorów zewnętrznych uczestniczących w egzaminach dyplomowych. W sprawozdaniach obserwatorzy odnoszą się do: norm akademickich, poziomu prac studenckich (mocne i słabe strony), procesu i metod oceniania,

realizacji kryteriów RIBA, działalności komisji egzaminacyjnej, realizacji zaleceń wynikających z raportów i warunków przeprowadzenia oceny. Dla przykładu, w raporcie z uczestnictwa w egzaminach dyplomowych inżynierskich (obserwator zewnętrzny, rok akademicki 2015/2016) zawarto informację, że prace zawierają zbyt mało elementów projektu budowlanego, w innym (egzamin dyplomowy magisterski, rok akademicki 2015/2016), że zalecenia z poprzednich raportów zostały zrealizowane (członkami komisji egzaminacyjnych są nauczyciele zatrudnieni w różnych instytutach).

Z przedstawionych ZO sprawozdań egzaminatorów zewnętrznych wynika, że do mocnych stron studentów zaliczają oni indywidualne podejście do tematu, uwzględnianie uwarunkowań przestrzennych, takich jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego czy studia uwarunkowań, uwzględnienie kontekstu urbanistycznego, rozwiązania projektowe charakteryzują się nowoczesnością, użyciem nowych technologii materiałowych i konstrukcyjnych, dbałość o kontekst urbanistyczny, uwarunkowania kulturowe, społeczne i historyczne, a do słabych – brak umiejętności powiązania rozwiązań urbanistycznych z architektonicznymi (ze sprawozdania egzaminatorów zewnętrznych uczestniczących w obronach prac dyplomowych inżynierskich w roku akademickim 2016/2017). W raporcie ze sprawozdań egzaminatorów zewnętrznych uczestniczących w obronach prac dyplomowych magisterskich w roku akademickim 2016/2017 wynika natomiast, że mocne strony studentów to: dobra prezentacja ogólna, wiedza w zakresie historii i teorii architektury i urbanistyki, budownictwa i technologii budowlanych, konstrukcji budowli, pewność siebie, indywidualne podejście do tematu, uwzględnianie istniejących uwarunkowań przestrzennych, kontekstu urbanistycznego, kulturowego i społecznego, potrzeb osób niepełnosprawnych, przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków. Jako słabe strony egzaminatorzy zewnętrzni wskazali: rysunek odręczny, detal techniczny, brak umiejętności uzasadnienia przyjętych rozwiązań projektowych, znajomość przepisów.

Wyniki okresowych przeglądów programów kształcenia są omawiane na poszerzonych kolegiach dziekańskich z udziałem dyrektorów i kierowników jednostek dydaktycznych. Wnioski skutkują modyfikacjami doboru szczegółowej tematyki zajęć i sposobu formułowania wymagań stawianych studentom na poszczególnych etapach. Wyniki wielokrotnych analiz skutkują korektami i zmianami programowymi. Za wprowadzanie zalecanych zmian odpowiedzialne są poszczególne Instytuty. Od roku 2018 wprowadzana jest tzw. integracja programowa, której służy *Program operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój pt. Programowanie doskonałości – PK XXI 2.0. Program rozwoju Politechniki Krakowskiej na lata 2018-2022*.

Zmiany w programach kształcenia poprzedzane są odpowiednimi analizami wyników tzw. przeglądów dydaktycznych oraz opiniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wyniki analiz na kierunku „architektura” prowadzą do działań polegających na stopniowej integracji treści programowych w moduły w ramach studia projektowego, którego rdzeniem jest projektowanie architektoniczno-urbanistyczne. Jako przykłady ostatnio wprowadzonych zmian można podać:

- podjęcie decyzji o wprowadzeniu ściślejszej integracji przedmiotu Rysunek z przedmiotami projektowymi; integracja przedmiotów projektowych z budownictwem (projekt budowlany domu jednorodzinnego w semestrach 4. i 5. jako kontynuacja projektu domu jednorodzinnego z semestru 3. oraz projekt budowlany obiektu użyteczności publicznej w semestrze 6. jako kontynuacja projektu z semestru 5. (zmiany z listopada 2016 r.),
- wprowadzenie na studiach pierwszego stopnia (stacjonarne i niestacjonarne, semestr 3.) nowego przedmiotu *Techniki BIM w projektowaniu* (kwiecień 2017 r.),
- zamiana przedmiotu *Konstrukcje budowlane* na projektowanie zintegrowane z przedmiotem *Projektowanie architektoniczno-urbanistyczne* (studia drugiego stopnia stacjonarne i niestacjonarne, semestr 2.) (maj 2018 r.),

- wprowadzenie zajęć fakultatywnych *Negocjacje czyli praktyczne aspekty wykonywania zawodu architekta* (studia drugiego stopnia) (maj 2018 r.),
- przeniesienie wykładów z przedmiotu *Materiałoznawstwo* z semestru 3. na semestr 1. (studia pierwszego stopnia) (maj 2018 r.),
- przeniesienie wykładów z przedmiotu *Mechanika budowli* z semestru 1. na semestr 3. (studia pierwszego stopnia) (maj 2018 r.),
- zmiana liczby godzin z przedmiotu *Fizyka budowli* (studia pierwszego stopnia) (maj 2018 r.),
- przeniesienie przedmiotu *Prawo, ekonomika i zarządzanie w procesie inwestycyjnym* z semestru 7. na semestr 6. (studia pierwszego stopnia) (maj 2018 r.),
- wprowadzenie w ramach projektu POWER przedmiotu *Ochrona zabytków architektury - metodologia badań, dokumentacji i interpretacji* jako odpowiedź na zapotrzebowanie rynku pracy (2019 r.),
- zamiana przedmiotu *Negocjacje czyli praktyczne aspekty wykonywania zawodu architekta* z fakultatywnego na kursowy (2019 r.),
- podjęcie decyzji o zmniejszeniu liczebności grup projektowych (do 10 osób) na drugim stopniu kształcenia (styczeń 2019 r.).

Jakość kształcenia na kierunku *architektura* jest poddawana cyklicznej ocenie przez zewnętrzne jednostki akredytujące (PKA, KAUT, RIBA), a wyniki ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. W ostatnim czasie kierunek otrzymał akredytację Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych, KAUT (obowiązującą do roku akademickiego 2022/2023) oraz Royal Institute of British Architects, RIBA (do roku 2022; Certificate of validation RIBA 2018). Zespół oceniający KAUT stwierdził spełnienie 100% atrybutów podstawowych dla studiów pierwszego stopnia i 100% atrybutów podstawowych dla studiów drugiego stopnia. Opinię o osiągnięciu wszystkich atrybutów absolwenta studiów stopnia w programie studiów inżynierskich oraz drugiego stopnia w programie studiów magisterskich wydała również Komisja RIBA. W ostatnim roku kierunek uzyskał II lokatę w rankingu PERSPEKTYW.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Wydziale został wprowadzony i funkcjonuje system zapewniania jakości kształcenia (Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia; Wydziałowa Komisja ds. Dydaktyki, Studiów Doktoranckich i Akredytacji) obejmujący nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem *architektura*.

Wszystkie zmiany w programie studiów dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Rekrutacja na studia odbywa się w oparciu o przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej ocenie przez interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicki, studenci), zewnętrznych (absolwenci, pracodawcy, obserwatorzy i egzaminatorzy zewnętrzni uczestniczący w egzaminach dyplomowych) oraz przez zewnętrzne jednostki akredytujące (KAUT, RIBA), a wyniki ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. Wprowadzane zmiany dotyczą m.in. wprowadzania nowych przedmiotów, integracji programowej oraz umiejscowienia przedmiotów w planie studiów.

**Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu
Dokonałości Kształcenia**

Zalecenia

**4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym
sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny
programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę**

Brak zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium
PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów
i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

dr hab. inż. Dorota Kulikowska
Przewodnicząca Zespołu Oceniającego

